

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 28.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—

V upravi prejemajo mesečno K 1.-0

SLOVENE

Inserati:

Enostolpna petitvra (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petitvra (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izveniš nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 4.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 28.511. — Upraviškega telefona št. 108.

Današnja številka obsega 14 strani.

Štajerski deželni zbor.

Gradec, 31. jan.

V štajerskem deželnem zboru ne gre in ne gre. Že več kot štirinajst dni doni iz našega mesta ven v širni svet pesem o pogajanjih, a danes se glasi še vedno ravno tako kot v pričetku: ne gre, pogajanja se nadaljujejo. In zapišimo kar mirno: tudi ne bo šlo. Sedanja večina štajerskega deželnega zbora je nezmožna vzdržati delazmožnost deželnega zbora, je sterilna in brez vsake sposobnosti, da bi spravila deželni voz v pravi tir.

Nemškonacionalna večina sestoji iz povsem nezmožnih elementov. Nima nobenega voditelja, ki bi bil za resno in pametno delo, in če je med njimi kateri, ki nekoliko treznejše misli, je osamljen. Pretežna večina nemških nacionalcev so puhloglavi, plitvi ljudje brez vsakega znanja in parlamentarne rutine. Lahkota, s katero se je dalo prej vladati deželi, ko so bile blagajne polne in se je delalo na račun Slovencev, je povzročila, da se ni polagala nikakoli važnost na kvaliteto poslancev in se ti tudi niso za nobeno stvar globljeje in vestnejše brigali. In sedaj, ko bi bilo treba resnega in premišljenega dela, so ti ljudje povsem odrekli, so za nič.

Poleg tega vlada v nemškonacionalnem taboru popolna needinost, prava babilonska zmešnjava. Vodilni možje nacionalverbanda so si v laseh, da je joj. Eden odverbandu so zavistni, eden na drugega so ljubosumni in vsak izmed njih si skuša ustvariti kliko, ki bi naj mu pomagala do korita. Einspinner si je zbral okrog sebe one, ki se »potegujejo« za obrtništvo, okrog Franza so zbrani oni, ki skrbijo za interese industrijcev, Wastian vodi nacionalne peteline, deželnemu odborniku Linku, ki je pa bolehen, slede končno one raritete, ki bi bile porabljive za pametno delo. Pri teh kaotičnih razmerah je seveda plodonosno delo nemogoče, posebno še, ker ustvarjajo gori navedeni frakcijski voditelji mnogokrat iz osebnih ozirov nasprotstva. Tako n. pr. prežita Einspinner in Wastian na odborniška mesta in vsake toliko časa je zato opazati pehanje proti dr. Linku in tovarišem. Taka večina je seveda za med staro šaro, ne pa za vodstvo deželnega gospodarstva. In to deželno gospodarstvo bi nujno rabilo

pametnega in previdnega vodstva. Štajerska dežela faktično stoji pred finančnim propadom in treba bo mnogega in težavnega dela, če se jo bo hotelo oteži.

Deželni dolgovi so se že tako nagromadili, da vodilne osebe same ne vedo, koliko jih je. Okroglih 60 milijonov kron bodo kmalu znašali in pri tem znaša redni letni primanjkljaj samo — 7 milijonov kron. In nihče ne ve, kako te obupne razmere sanirati. Nemško-nacionalna večina je že popolnoma zgubila glavo. Kot kurioziteti bodi povedano, da je hotela predložiti kar 4 eventualne predloge, po katerih naj bi se pokrili primanjkljaji. Je ta stranka že tako lahkomišelnost in s svojim ravnanjem že tako bje v obraz najpriprostejšemu razumu, da se je kljub tako žalostnemu stanju deželnih financ zaletela in zapletla v obljube radi učiteljskih plač. Ko so pa milijonski primanjkljaji začeli govoriti svojo grozno besedo, se je ustrašila duhov, ki jih je sama poklicala in v zadnjih dneh je že agitirala v deželni hiši za samo draginjsko doklado. Učitelji še sami ne vedo, kakšno brezprimerno izdajstvo se je zagrešilo v zadnjem času na njihov račun. Ko bodo zvedeli kake zaveznike in prijatelje imajo, jim bo gotovo sapo zaprlo. Toda vsakdo ima take prijatelje, kakoršne zasluži.

Tudi v drugih vprašanjih je nemško-nacionalna večina povsem na nejasnem. Nobenega vprašanja ne razume in pri nobenem ne ve, kako stališče naj bi zavzela. Treba bi bilo rešiti vodopravni zakon, večina ne ve kako. Treba bi bilo rešiti vprašanje o volilni reformi za mesto Gradec in druga avtonomna mesta, večina zopet ne ve kako itd in infinitum.

Ravnatoko impotentni in za delo nerabni kakor nemški nacionalci so pripadniki druge večinske stranke, veleposestniki. Tudi tukaj ni nobenega sposobnega vodilnega moža in tudi tukaj imamo dve struji. Eno vodi grof Attems; ta je bolj zmernega značaja. Druga stoji pod komando Ritter Zahony; ta plava povsem v radikalno-nacionalni vodi in se jo lahko stavi na eno plat z ljudmi Wastianovega kolera. Iz vseh teh razlogov lahko mirno rečemo, da je štajersko veleposestvo zrelo, da razpade. In razpad se je že pričel. Min. predsednik grof Stürgkh, voditelj ustavovernih veleposestnikov, se že prištevata med srednje.

Če vse povedano reasumiramo in napravimo zaključek: Pri takih gnilih,

brezprimernih razdrapanostih je pač umevno, da ni mogoče priti do deložnega deželnega zbora. Govoriti o pametnem vladanju in upravljanju take večine je naravnost absurdno. Tudi se ni čuditi, da se ni posrečilo grofu Claryju, ki se je pokazal pridosedanjih pogajanjih za rutiniranega parlamentarca in duševnega velikana, spraviti teh pigmej brez duha in življenjske volje v red in vrsto. Je taka zahteva abotna, ker delo s takimi ljudmi je pravo Sisifovo delo.

Zaključimo: Ni še padla najzadnejša odločitev, deželni zbor se ni ne odgoden, ne razpuščen, toda pričakovati ne smemo ničesar. Čas, ki je še na razpolago deželnemu zboru je že skrajno izčrpan, dela pa, ki bi ga moral izvršiti naš deželni zbor za mesec. Brez ozira na vse drugo je postal sedaj kratko odmerjeni čas največji nasprotnik delazmožnosti deželnega zbora.

Preganjanje katoličanov na Ruskem.

(H knjižici »Krvav list iz zgodovine ruskega sistema« od dr. L. Lenarda.)

»Društvo prijateljev poljskega naroda« v Ljubljani je založilo knjižico, ki jo je spisal dr. L. Lenard in ki ji je naslov »Krvav list iz zgodovine ruskega sistema«.

Knjižico moramo toplo priporočati, zakaj, dasi le 68 strani obsežna, je naravnost tako zelo učinkujoča apoloģija katoliške vere, da zasluži da se razširi med najširše sloje našega ljudstva.

Pisatelj se bavi z nameravano ustanovitvijo nove holmske gubernije na Ruskem, z zadevo torej, ki je silno aktualna in pretresa vso evropsko javnost ter bo imela še veliko brezdvomno jako daleč segajočih posledic.

Rusi hočejo iz holmske pokrajine ustanoviti novo gubernijo le zato, da zadajo nov udarec Poljski in uničijo katoliško vero. Oni hočejo namreč vse te pokrajine, ki so nekoč pripadale poljskemu kraljestvu, koder žive zdaj katoliki (uniati) in pravoslavni mešan, tako razdeliti in potem združiti, da bi pravoslavci imeli večino in katolike potlačili. Saj če postane ta zakonski načrt zakon, si katoličan v novi guberniji ne bo smel kupiti niti koščka zemlje in ne bo mogel dobiti pri nobeni javni posojilnici posojila! Namera ustanovitve nove gubernije bo poljskemu narodu zadala še hujši udarec kakor pruska razlastitvena postava, ki

se mimogrede rečeno, niti ne izvaja in se najbržeje tudi nikoli ne bo.

Pisatelj nam potem, ko je razložil namen ruske vlade, živo, a strogo zgodovinsko opisuje preganjanje, ki so ga prebivalci Holma in Podlesja pretrpeli od strani ruske vlade od l. 1863. do 1905., torej celih 42 let! Če se zanimamo za verska preganjanja na Kitajskem in Japonskem, se moramo tudi za to, ki se tiče naših krvnih bratov, ki so maloruskega plemena in nam Slovencem v marsičem zelo sorodni. Sicer pa je ruska vlada ta ubogi narod zavoljo njegove vere preganjala ravno tako kruto kakor so Kitajci katolike!

Tiste strani, v katerih dr. Lenard to strašno preganjanje opisuje, so tako pretresujoče, da morajo ne samo vsakega katoličana, ampak vsakega izobraženega človeka sploh do dna duše ogorčiti in pretresti. Saj je rajni Pij IX. l. 1866. sam škofa Kalinskega, ki je sredi tega preganjanja, strl na duši in na telesu izdihnil, imenoval v slovesni alokuciji »mučenika«. Ljudstvo so silili iz uniatstva v pravoslavje, odstavljali škofe in duhovnike in jih v Sibirijo pošiljali ali v dosmrtno ječe pometali, nastavliali odpadnike, nastanili po vaseh kozake, ena sama dekanija, bialska, je plačala 850.000 fl. kazenske kontribucije! Kozaki so može, žene in otroke pretepali, da jim je koža v koscih od telesa visela, otroke so popi s pomočjo žandarjev po sili krstili, birmovali in obhajali, pri spovednicah latinskih duhovnikov v sednjih pokrajinah so stali žandarji na straži, da se noben uniat ni šel izpovedat, niti mrličev niso pustili pokopat, ako ni ljudstvo hotelo poklicati pravoslavnega popa! Koliko kmetov je po ječah in v Sibiriji pomrlo, koliko posestev je šlo na kant! In to je neprenehoma 42 let trajalo, tako da se je sam pravoslavni škof v Varšavi Joanikij tem grozotam uprl in bil zato za kaznen prestavljen. Stvar je tudi prišla v angleškem parlamentu na razgovor in sta angleški poslanik v Peterburgu in angleški konzul v Varšavi poslala svoji vladi tozadevno poročilo o ruskih grozovitostih. Poročili sta izšli v angleškem in francoskem jeziku.

L. 1905. je izšel tisti sloveči carski razglas o verski svobodi, ki se pa kakor marsikateri carski ukaz na Ruskem ne izvršuje. Uradništvo brije iz carskih ukazov norce, posebno pa iz tega. Uniatko ljudstvo, ki se kljub krvavemu preganjanju ni uklonilo —

vati svoje dostojanstvo in je bežal, kar so ga mogle nesti njegove viteške noge.

Dva koraka od nje pa je stal povzročitelj tega kurjega begu, vika in krika, — široko razkoračen in z dolgim korobačem v roki, — njen edini sinček, triletni Tonček, prihodnji gospodar na Bredovini, ako se kako drugače ne preokrene.

»Pok, pute, pok!«
Gledal jo je tako bojevito in samozavestno, kot bi bil napodil celo vojsko v beg.

»Tebe pok, tebe!«
»Ne, mama, jez pliden!«
Približal se ji je ter se ovil okrog nje.

»Mama gor!«
Vzela ga je v naročje ter se zamislila dalje.

Prav lepi so bili tisti dnevi! Večkrat se je oglasil Janez pod njenim oknom, šopek je pripel za klobuk in zgnil za bližnjim voglom ter zavriskal, da so okna zašklepetala. In kako ponosno je stopal ob nedeljah od maše! No pa saj je tudi lahko: bil je najlepši fant daleč naokoli, a ljubil je najboga-tejšega in morda tudi najlepšega dekleta daleč naokoli.

Naenkrat pa je nekaj završalo po vasi . . . Da ima ona, hči, edina hči, tako bogatega posestnika rada Vrleto-

LISTEK.

Mlada Bredovka.

Spisal I. S.

Mlada Bredovka je odložila žalno obleko po rajnem možu ter se brhko opravljena pokazala v nedeljo popoldne na hišnem pragu. Samozavestno se je ozrla po obširnem dvorišču.

»N', pute, n' Kip, kip, kip!«

In stresla je iz predpasnika zrna, lepo rumenega, prijazno vabečega. Stevilna perutnina je začela leteti skupaj od kašče, podov, staj in še od mnogih drugih, k obširnemu gospodarstvu spadajočih postopij. Še celo stari petelin, ta večni kavalir, se ni mogel protiviti temu klicu ter je iz nekega kota ponosno prikoral v spremstvu mlade grahovke pred svojo gospodinjo. Toda pri jedi je bilo konec njegovega kavalirstva: najlepša zrnja je kaval svojim mladim prijateljicam izpod njihovih drobnihih kljunčkov in to tem marljivo, čim ljubše so mu bile. Ej, ta stari porednež, stari grešnik!

Zadovoljno se je nasmejljala mlada Bredovka in iztresla še ostanek iz predpasnika na tla.

»Čiv, čiv, čiv!« se oglase vedno lačni in radovedni vrabci na bližnji strehi.

Mlada Bredovka se ozre proti oni strani, od koder je prihajalo čivkanje in zadovoljni smehljaj izgine iz njene lepega, tiho bolelost izdajajočega mladega lica. To čivkanje ji je na en mah obudilo spomine, sladke spomine na njena dekliska leta . . .

Ravno tako je bilo v nedeljo popoldne kot danes, ko je kot šestnajstletno dekle slonela na oknu ter z zadovoljstvom ogledovala cvetlice v vrtu pod oknom, katere vse je vzgojila njena roka . . . Ravno oknu nasproti pa je pognala bujna solnčna roža ter se ponosno košatila ob zahajajočem solncu . . . V njo je obrnila svoj pogled in glej, saj to ni solnčna roža, saj je to kaj drugega . . . Lepe modre oči pod žametastimi obrvi, mal temen mah pod orlovim nosom, lepi beli zobje, smejoč, prijazen obraz, krepka visoka postava in glej, rudeč naprsnik s široko srebrno verižico in sv. Jurijem . . . saj to ni solnčna roža, to je fant, lep mlad fant, Vrletov Janez!

»Dober dan, Metka, kaj pa delaš?«

»Bog daj, Janez, rože ogledujem!«
Naladno je zarudela in skoro zatrepetala, ko jo je tako naravnost pogledal.
»Kako so vendar lepe!«

Dobro ji je dela njegova pohvala in skoraj je dobila pogum. Govorila pa sta o vremenu, ki je tako izpremenljivo, o žetvi, ki se približuje in še o mnogih drugih takih stvareh. Dobro pol ure pozneje pa je sedel Janez prav židane volje »Pri Jožu« z velikim šopkom za klobukom, narejenim iz Metkinih rož.

Proti polnoči pa zasliši Metka naenkrat rahlo trkanje na okno njene kamrice. Skrila se je prav vsa pod odejo in še dihati ni upala.

Oni pod oknom je pa le trkal.

»Metka ali spiš?«

»Kaj pa misliš, Janez! Kaj, če naši zvedo! Domov pojdi!«

Zašklepetala je z zobmi in se stresla kot trepetlika. Toda od česa? Saj vendar ni mraza!

Pokazala se je na oknu. Najprej se je delala razžaljeno, da ji ne da v miru spati; prosil jo je za zamer. Ej, ko bi bil Janez vedel! Da ga je namreč takorekoč pričakovala in da bi bil v njenih očeh mnogo izgubil, ko bi ga ne bilo! Pa Janez tega ni vedel; no pa saj se še sama tega ni čisto zavedala!

Velik kokoši vrišče jo predrami iz tega premišljevanja; z velikim krikom se je razletela kuretina na vse strani in še celo stari petelin je pozabil varo-

in to je tista silajna stran, ki stori dr. Lenardovo knjigo tako dragoceno — uniatsko ljudstvo se je ukaza začelo posluževati in začelo naznanjati svoj izstop iz pravoslavne cerkve, kateri je itak le na papirju pripadalo. To pa ruski vladi ni všeč in zdaj hoče katoličanstvu do živega z vstanovitvijo holmske gubernije.

Dr. Lenardova knjižica zasluži, da si jo nabavi vsa naša duhovščina, laiki, zlasti pa tudi izobraževalna društva, Marijine družbe itd., ker bo nujala prekrasno snov za predavanja apologetične vsebine in slovensko ljudstvo seznanila s trpljenjem poljskega in maloruskega katoliškega naroda. Toplo priporočamo, naj vsi sežejo po tej knjižici!

Cena 80 v.

Naroča se v »Katoliški Bukvarnici« v Ljubljani.

Tedenski pregled.

»Slovenec« se od 1. t. m. dalje po vseh trafikah, kjer se je prodajal doslej, prodaja po šest vinarjev izvod, le obsežna sobotna številka velja kakor doslej 10 vinarjev. — V seji deželne zbornice kranjskega dne 1. t. m. je deželni glavar dr. Ivan Šusteršič izjavil, da ni nikdar niti v svojem, niti v strankinem imenu podal kakšne izjave ali obljube, ki bi bila v zvezi z mandatoma Reisnerja in Ribnikarja ter so vsi tozadevni napadi liberalcev popolnoma neosnovani. Dr. Tavčar in dr. Triller sta pa že v ponedeljek v »Slovenskem Narodu«, oziroma deželnem odboru slovensko vzela nazaj očitke o prelomljeni častni besedi, ki bi naj jo bila zagrešila S. L. S., oziroma deželni glavar z neopodritvijo mestnih mandatov Reisnerja in Ribnikarja, — kot popolnoma neutemeljen. — V isti seji je deželni zbor med drugim pritril ustanovitvi deželne centralne klavnice in mesnice, ki bi kupovala živino naravnost od kmetov in zadržal ter prodajala meso na drobno po primerni ceni občinstvu in malim mesarjem. S tem se prepreči odiranje kmetov in obenem tudi konsumentov. — Štajerski deželni zbor bo radi prenapetosti Wastiana in tovaršev najbrže razpuščen. Slovenski poslanci bi radi delali, in tudi večina Nemcev, a Wastian hoče, da se Slovenci brezpogojno uklonijo. Na njegovi strani so tudi slovenski liberalci. — Gorški deželni zbor marljivo nadaljuje svoje delo. V seji dne 29. januarja so slovenski poslanci zahtevali, da deželni glavar dr. Pajer vse pove tudi slovensko; ugodilo se jim je ter sedaj deželni tajnik slovensko ponovi, kar deželni glavar izjavi. Sprejel se je tudi predlog za izobrazbo živnozdravniskih pomočnikov kakor na Kranjskem. — Koroški deželni zbor je odobril računski zaključek leta 1910., ki izkazuje 5.622.000 K dohodkov in 6.306.000 K stroškov, torej 684.000 K primanjkljaja. — Pogajanja za delornostnost istrskega deželne zbornice so se vsled pretiranih italijanskih zahtev razbila. — Kranjska deželna banka je začela poslovati dne 29. januarja t. l. — Hrvaški sabor je bil 27. januarja potom uradnega časopisa nenadoma razpuščen. Ljudstvo, ki si je komaj oddahnilo od zadnjega volivnega boja, bo moralo zopet v volitve. Kdaj, se še ne ve. Vsekakor se Hrvatstvo v bližnji bodočnosti ne obeta nič dobrega. — Štutut mesta Ljubljane pride zopet pred deželni zbor v svrhu izpremembe, oziroma izpopolnenja treh točk: 1. Jasno se določi, da volijo v Ljubljani tudi okoliški davkoplačevalci; 2. kuverte za glasovnice morajo biti iz močnega in neprozornega papirja (zeleno, modre in rdeče) in 3. se določi, da pripadejo presežni mandati tisti stranki, ki je imela v tistem razredu največ neupoštevanih glasov. — Za pravice mlinarjev in žagarjev proti premoči velike industrije se je zavzel kranjski deželni obrtno-pospeševalni zavod in poslal v tej reči deželnemu zboru spomenico. — Pri volitvah v obrtno sodišče so deloma zmagali liberalci, deloma pa se v nedeljo vrši ožja volitev med kandidati S. L. S. in socialistimi demokrati, oziroma temi in liberalci. — Državni zbor bo baje sklican 27. t. m. — Za nuncija na Dunaju je imenovan msgr. grof Scapinelli. — Namesto pokojnega socialnodemokratskega državnozbornskega poslanca beljaskih kmečkih občin, Rieseja, kandidira nemška liberalna kmečka zveza profesorja dr. Angererja, socialisti demokrati pa bivšega strojevodjo Ruzicka. — Vsled pretiranih zahtev uradništva in njih zastopnikov v stvari službene pragmatike, je to reč skoroda smatrati za pokopano. Šlo bo le še

za uredbo aktivitetnih doklad. — V hrvaško domobranstvo nameravajo baje uvesti maščarji po veljavni jeziki in maščarstvo zastavol. — Tržaški škof dr. Andrej Karlin se je prejšnji teden mudil v Rimu; 29. januarja pa se je zopet vrnil domu. — Avstrijski prestolonaslednik je 28. januarja došel v Berlin, kjer je naslednji dan kumoval najmlajšemu sinu nemškega prestolonaslednika. Ob tej priliki je imel daljši pogovor s cesarjem Viljemom; vse vesti o napetosti med Avstrijo in Nemčijo so neutemeljene. — Zunanji minister Aehrenthal je vsled bolezni na dopustu; cesar pa njegove demisije ni sprejel v nadi, da se mu zdravje kmalu zopet vrne. — 30. januarja je na Dunaju umrl bivši poljedelski minister in ugledni vodja nemških krščanskih socialcev dr. Alfred Ebenhoch. — Turki in Arabci so pri Tripolisu napadli italijansko postojanko Ain Zaro, a so se po krvavi boju umaknili. — Kitajska vladarska rodbina Mandžu se bo le popolnoma odpovedala prestolu, za to bo pa dobila 9 milijonov »pokojnine« na leto. — Na Portugalskem se vrše vsled splošnega štrajka veliki delavski nemiri; v glavnem mestu Lisabon je proglašeno obsežno stanje. — Društvo zdravnikov na Kranjskem je imelo 25. januarja v Ljubljani občni zbor. Društvo praznuje letos petdesetletnico svojega obstoja in je najstarejše društvo te vrste v Avstriji. Ob tej priliki izda za ljudstvo knjigo »Bolniška postrežba in prva pomoč«. Društvo si je ustanovilo protialkoholni odtok ter odtok za ljudsko higijeno in blaginjo ter se udeležil vseslovenskega kongresa za ljudsko zdravje, ki se koncem letošnjega maja vrši v Peterburgu. Vdovski in sirotinski sklad društva zdravnikov je narasel na 62.461 K in bo letos društvo prvič pričelo z izplačevanjem pokojnine dvema vdovama — vsaki po 2000 K na leto. — Nov plačilni pravilnik za delavce državnih rudnikov in žgalcov je izdalo c. kr. ministrstvo javnih del. Plače se zvišajo, odpade pa žito in drva. — Na Sveti Gori nad Litijo je umrl tamošnji učitelj Fran Delcot. — V ljubljanski dež. bolnici je umrl 62letni strežnik Vincenc Ferlic iz Pilstajna na Štajerskem. — V Ljubljani je umrl mesar Jožef Ham. — Pri volitvah v Podragi na Vipavskem je na celi črti zmaga S. L. S. — Vsem 7 razredom knezoškofijske gimnazije v Sent Vidu je podeljena pravica javnosti. — V Trstu je zadnje dni januarja divjala silna burja. Porinila je po železniškem tiru vagon, ki je nato podrl in zmečkal nekega moža. Nekega drugega je vrгла ob tla, da si je zlomil obe nogi. — Strokovne nadzornike šolske telovadbe je uvedlo naučno ministrstvo in je za naše dežele, Primorje in Dalmacijo imenovan ravnatelj dr. Josip Tominec. — Rudnik v Trbovljah se zida več delavskih hiš. — Umrl je v Celovcu 80letni vpokojeni višji štabni zdravnik Valentin Janežič, brat slovstvenika in slovnika Antona Janežiča. — Pri občinskih volitvah na Štajerskem so zmagali pristajši Slovenske kmečke zveze v Limbušu pri Mariboru, v Globokem pri Brezicah, v Žicah pri Konjicah in v Dražgošah pri Mariboru. — Proti zajetju vse vodne sile Drave in pritokov do Marenberga v veleindustrijske svrhe so protestirale občine v Dravski dolini, ki bi bile silno oškodovane. — Umrl je v Krmini industrialec Naglas. — V Soči ob laškem št. Petru so našli truplo dolgo pogrešanega učitelja v Gorici Franca Gabrijelčiča. — V Bosni bodo župniki na željo ljudstva tudi nadalje opravljali slovensko službo božjo ob dneih odpravljenih praznikov, a ljudstvo seveda ni pod grehom obvezano te dni priti k službi božji. — Velike demonstracije so bile dne 31. januarja popoldne v Zagrebu. Izvala jih je policija, ki je brez povišja napadla dijakke, ki so imeli shod pred vseučiliščem. Policija je peš in na konjih z golimi sabljami planila na zborovalce ter 3 težko, 20 pa lahko ranila. Med zagrebškimi prebivalstvom vlada vsled tega krvavega nasilja silno razburjenje. Dijaki so zlasti razjarjeni na rektorja Tomca, ki jim ni dovolil zborovati v vseučilišču ter je tako deloma zakrivil nesrečo. Dijaki so mu razbili stanovanje. Hrvatje uvedejo veliko protestno akcijo proti nepostavljemu razpustu sabora in drugim nasiljem. Vlada pa je v Zagreb pozvala blizu sto orožnikov. — Pri občinskih volitvah v Cerknici je na celi črti zmaga S. L. S. — Pruski podanik dr. Pavel Samasa je dobil domovinsko pravico v Kočevju. — Stavka mestnih delavcev v Pulju traja dalje. Mesto je brez luči; med občinstvom — zlasti trgovci in gostilničarji — vlada veliko razburjenje. — Slavnostno umeščen je bil na Svečnico novi šentpeterski župnik v. l. g. Janko Petrič. — V ljubljanski okolici je bilo izgubljenih 16.260 kron v italijanskih vrednostnih papirjih.

Idrijske novice.

i Kam privede liberalna zagrizenost! Iz tiskanega poročila o delovanju Kršč. gospodarskega društva posnamemo, da je društvo plačalo v minulem

letu na vžitnini 1349 K 82 v. Znano je, da se je bil ustanovil konsorcij, ki je prevzel vžitnino v svojo režijo. Ker so se delale sitnosti tudi našemu društvu, je hotelo pristopiti v konsorcij in plačati iz prejšnjih računov razvidnih 2010 kron in še 10% povrhu za služajne potrebe. Nekateri udeleženci bi bili voljni sprejeti Kršč. gospodarsko društvo med se, a dacar jih je pregovoril, češ, teh ni treba v naš krog in odhod je ponudbo odklonil. Sedaj se vidi, koliko je društvo s tem pridobilo; ker je vino v ceni zelo poskočilo, ga društvo ni toliko prodalo, kakor prejšnja leta, in zato ni plačalo toliko davka. Iz računov se vidi, da se je toraj okoli 700 K manj plačalo vžitnine, kakor je ponujalo konsorciju. Kdo ima sedaj dobiček? Kako prav bi bilo došlo teh 700 K konzorciju, ki bode moral sedaj doplačevati in to iz gole nagajivosti do Kršč. gospodarskega društva. Naši ljudje naj le poslušajo zagrizene liberalce, pa se bodo še večkrat vrezali, kakor so se že do sedaj.

i Naši rudarji niso z novim normalom nič kaj zadovoljni. Mladi rudarji se vesele povišanja plače, ki tudi pri »gedingu« ostane, posebno se še pozna v slučaju bolezni, ali proviziji. Rudarji z družino pa s skrbjo gledajo v prihodnost, ko jim žito odpade. Družina s 4 otroci je dobila žito zastonj, ki je bilo mesečno vredno v povprečnem znesku 20 K; tedaj letno 240 K. Za toliko pa po novem normalu ne bodo na boljšem. Ali bodo še sedaj govorili, da dekan ne privoščil rudarju mesa, temveč naj le polento je, ker je na znanem shodu priporočal, naj se zavzamejo za žito in drva. Sedaj vsaj vedo, kaj imajo, kaj pa pride se ne ve. Sedaj je prišlo in že tarnajo tudi soc. demokrati kakor liberalni očetje, da je bila bedarija opuščati stare pravice, naj tudi nekako »patritarhalčno« izgledajo.

i Praznik v gospodinjstvi šoli v Idriji. Ker je nagajala še okoli božičnih praznikov med otroci bolezen, letos ni bilo ob navadnem času božičnice, katere so pa težko pričakovali naši otroci. Pretečen teden pa se jim je izpolnila želja. Božič je vstal pred njih očmi. Vstale so se lepe žive podobe z angelčki in pastirji, gledali smo srečno »hišo v Nazaretu«, vmes pa poslušali lepo godbo na gosli in klavir ter deklamacije junakov in junakinj otroškega vrtea. Seveda so se dobro odrezale tudi gojenke gospodinjstve šole z govori in petjem veselih božičnih popevk. Pod bogato obloženim božičnim drevesom je vsakdo opazil najprej sklad čepic za dečke in deklice, ki so jih napravile učenke državne gospodinjstve šole; zanje pa je bilo pod drevesom blaga in razne praktične reči za ročna dela. Slovesnost je počastil z navzočnostjo g. c. kr. dvorni svetnik Billek z gospo in več odličnih dam. Da so g. dekan in drugi duhovniki kakor tudi mnoge matere prišli pogledat, kaj že zna mladi svet, ni treba omenjati. Bil je prav lep večer, kateremu je sledilo veselo jutro, ko je bilo obdarovanih 64 otrok iz vrtea in 30 deklet gospodinjstve šole. Stroške za darila je prevzelo c. kr. rudniško ravnateljstvo, ki pač zasluži zahvalo, ker je naklonjeno tako dobri stvari. Čast pa tudi vrlim uršulinkam, ki si s svojim trudom osvajajo vedno več src dobrega ljudstva!

Tržiške novice.

t Odsel je iz Tržiča gosp. orožniški stražmojster Jožef Pelan na postajo Št. Vid na Vipavskem.

t Poročena sta bila danes dne 3. t. m. g. dr. Otokar Havlina, zdravnik, z gđc. Anico Pollak.

t Občni zbor društva sv. Jožefa se vrši jutri popoldne ob 4. uri v društvenih prostorih. Na dnevnem redu je poročilo glavnega odbora, poročili telovadnega odseka Orel, ženskega odseka in volitev odbora ter odsekov. Kdor se hoče prepričati o delovanju našega društva v minulem letu, naj se udeleži občnega zbora.

t Skupina jugoslovanske strokovne zveze je priredila minolo nedeljo pred napolnjeno dvorano priljubljeno igro »Cigani«. Ze dolgo nismo imeli igre, pri kateri bi se bilo občinstvo tako pošteno nasmejalo kakor ta večer. Vsi igralci so vredni pohvale, ker so svojo nalogo vrlo dobro pogodili. Pravijo, da je bil tudi blagajnik z večerom zelo zadovoljen. — Še ena šaljiva igra se pripravlja za pustno nedeljo. Igrala se bo »Moč uniforme«, na kar že danes občinstvo opozarjamo.

Vrhnjske novice.

v Kmečka zveza za vrhnjski sodni okraj je imela svoj občni zbor dne 28. januarja na Vrhniki. Uklenilo se je marsikaj umestnega. Predvsem se je določilo podrobno delo, ki naj ga zveza vzame v pretres v tekočem letu.

v Javen političen shod priredi »Kmečka zveza« na Vrhniki v »Društvenem domu« dne 4. februarja ob 3. uri popoldne. Na shodu poročata poslanca dr. Krek in Gostinčar. Obenem se vrši izvanredni občni zbor »Kmečke zveze«. Izpremenila se bodo nekoliko pravila. Možje in fantje v najobilnejšem številu na shod!

v Dne 11. februarja se vrši občni zbor vrhnjske skupine Jugoslovanske Strokovne Zveze. Člani in članice se vabijo!

v »Deseti brat« na našem odru. Na Svečnico se je uprizoril v »Društvenem domu« z velikim uspehom »Deseti brat«. Ista predstava se ponovi prihodnjo nedeljo po končanem političnem shodu.

v Vse obsodbe vreden slučaj se je pripetil dne 21. januarja na Vrhniki v gostilni »Mantua«. Nek Drašler iz Gorice, fare preserske, je v imenovan gostilni na surov način pričel zabavljati čez dr. Šusteršiča. Ko je obdelal njega in klerikale, si je privoščil še cesarja in Avstrijo v besedah, ki jih tu ne moremo zapisati. Roka pravice je bila hitro za njim. Zaslužena kazen ne odide.

Shod zagrebških akademikov v vseučiliščnem vestibulu.

Zagreb, 1. februarja.

Po sinoči razgnanem shodu pred vseučiliščem se je posrečilo akademični mladini danes v vestibulu vseučilišča prirediti sijajen protestni shod. Ze ob 8. uri je bilo dijaštvo polnoštevilno zbrano. Z abug-klici na rektorja Domca je zabranilo dvema profesorjema

vega Janeza, sina samca z otroci bogato obdarjenega kajžarja... In to tudi domačim ni ostalo skrito... In potem tisto jutro...

»Mama pic,« se oglasi Tonček in jo začne božati. Toda njene misli so se vrtele le okrog tistega jutra. Slonela je na oknu kot ponavadi, on pa je stal pod oknom in pripovedoval, kaj mu piše brat iz Amerike. Tedaj pa prileti debel krepelj in ga zadene naravnost na glavo. Začutila je takoj nekaj toplega po obrazu, rotah, toda videla je le, kako je on omahnil.

»Jezus, Marija, pomagajte! Ubil ga je!«

Kot ranjena levinja je planila od okna proti vratom, njemu na pomoč, da bi ga branila ali pa ga pokrila z lastnim telesom.

Mej vrati pa je naletela na napol opravljenega očeta, hitečega ji na pomoč. V ozadju se je prikazala mati, vsa v strahu vsled njenega krika.

»Marija pomagaj, kaj pa ti je Metka! Ti si krvava!«

Toda en sam pogled skozi okno je povedal vse. Dve postavi sta se valjali po travi pod oknom ter se bili, kot bi bili nori.

»Marija vendar, naš Francelj je!«

Skočili so ven. Ko sta ona dva pod oknom videla, da se jih je opazilo, sta odnehala.

»Otroke zapeljuje!« je sikal Francelj proti starima ter hotel še enkrat naskočiti Janeza. Tudi očeta je posmuknila jeza in zagrabil je v travi le-

žečo ročico. Janež pa se ni hotel umakniti in postavil se je, ves krvav, povabljan in razkuštran, vsem nasproti kot ranjen tiger.

»Kdo zapeljuje?« je sikal ter gledal, da bi dobil kaj primernega v roke. Tu pa skoči vmes Metka.

»Za božjo voljo te prosim, Janez, pojdi domov! Pustite ga, prisegam vam, da naju napačno sodite!«

Ljudje so jeli odpirati okna in gledati kaj je.

»Pojdimo!« pravi mati in ošine Janeza s pogledom, enakim sikajoči kači. »Saj vidite da je že dan in kaj bodo pa ljudje rekli!«

»Se bova že še zmenila!« pravi Francelj, zažuga s težko pestjo in izgine za velikimi vrati na dvorišču.

»Spat, smrklja!« se obrne stari proti Metki in jo sune ne ravno preveč rahlo v hrbet.

Čivkanje vrabcev jo je spremilo v hišo.

Tako se je zaključil prvi akt njene ljubezni, ko je bila stara sedemnajst let.

»Kikeriki!« se oglasi petelin iz drugega konca dvorišča ter spomni mlado udovo, da je ravno isto petje petelinov spremljevalo Janeza od onega jutra sem v bolj redkih, toda gotovih časih proti domu.

Čas je hitel in Janez je moral k vojakom.

In odrezala je najlepši nagel, ga ovila z rožmarinom, namočila s solzami ter ga pod ono veliko lopo na koncu

vasi pripela Janezu na levo stran prsi.

»Tvoja ali pa nobenega!« In obrisala si je solzo, ki se je še prikrdala iz že napol suhih oči ter se obrnila proč.

Janez pa je vdaril z ного ob tla, zavriskal, da se je vse streslo in ji pomolil roko v slovo. Silil se je na smeh, toda videla je, da se je tudi njemu zalesketala solza v očeh.

In takrat je štela osemnajst let. »Mama pic,« pravi Tonček ter ji popravi koder, ki se ji je spustil na čelo.

»Pic, Tonček, pic!« Nehote ga je stisnila še bolj k sebi.

Spominjala se je dalje. Iz začetka ji je bilo silno hudo in želela si je smrti, dasi sama ni vedela zakaj. Janez ji je pisaril od vojakov: iz začetka pogosto in ognjevit, pozneje pa bolj poredkoma in zdela se ji je, da tudi nekoliko hladneje. Seveda mu ni mogla na vsako pismo odgovoriti — ni bilo časa! Doma niso nič kaj radi gledali teh pisem, in začeli so ji odgovarjati, najprej od strani, potem pa kar naravnost. Ko pa je preteklo leto in Janeza niti na dopust ni bilo, je začela tudi ona trezneje soditi: on bo imel komaj tisoč kron dote, ona morda deset, morda nič — ako nič, kaj naj začne? In kolikor pozna svojega očeta, bi se ji ne zdela prav nič čudno, ako bi držal svojo besedo, češ, da ne dobi niti vinarja dote, ako Janeza vzame.

Toda še vedno je bila njegova;

fantje so hodili za njo, ženini se oglaševali, toda zastonj. Le objokanih in zateklih oči je prišla včasih zjutraj iz kamrice — toda kdo na to pazi!

Ko je Janez opazil, da so njena pisma čimdalje bolj redka in razmišljena, ji je pisal bolj poredkoma in še takrat ponavadi jako hladno. »Ako je njena ljubezen do mene prava,« si je mislil, »mi bo ostala zvesta tako ali tako.«

Mej tem pa se je raznesla govorica, da gleda za njo stari Bred in da bi to ne bila za njo slaba partija. Ko je za to zvedela, se je zaprla v kamrico in se je razjokala. Pisala je Janezu o tem. Ta pa ji je odpisal, da to že davno ve in da se nič ne čudi.

»Kaj, še ne čudi se ne? O, saj me nima nič več rad! Nič srca nima! Gotovo ima že drugo!«

In tu se spomni na Jureževega Pavla, ki je bil zadnjič na dopustu in ji pripovedoval — sama ni vedela ali resnico ali se je samo šalil — da se sprehaja Janez po Celovcu s tako, ki nosi klobuk.

»Samo za igračko sem mu bila!« Par dni je hodila tako potrta, da jo je še celo oče vprašal, kaj ji je.

»Nič! Malo prehladila sem se, pa je že bolje!«

»Mama, drži me, gap!« pravi mali sinček in se ji ovije krog vratu.

»Ah moj srček, samo ti si mi še ostal!«

Privila ga je k sebi in ga vroče poljubovala. Tonček se je pa smejal in jo božal.

predavanje. Takoj nato so se podali v vestibul, kjer je tov. Piškulič otvoril shod. Predsedstvo je prevzel tov. Baričević. Prvi je govoril tov. Jelavič v imenu katoliško-narodnega dijaštva. Opozarjal je na politični položaj, ki nas čaka in osvetlil nekaj točk iz prošle hrvaške zgodovine. Koncem govora je predložil resolucijo sledeče vsebine:

Ker se mora leta 1913 obnoviti finančna pogodba med Hrvaško in Ogrsko, namerava ob tej priliki ogrska vlada tako prikriti Hrvaško, da popolnoma onemogoči njen vpliv pri obnovi nagodbe med Avstrijo in Ogrsko leta 1917. Ker je za izvedbo tega protinarodnega dela našel ogrski ministrski predsednik v celi Hrvaški samo enega človeka — Cuvaja, naslednika Levina Raucha, povzročitelja leta 1868 — prosi vseučiliška mladina, a osobito katoliška, hrvaško katol. duhovščino, da vztraja po zgledu svojih velikih prednikov na strani hrvaškega naroda in njegovih pravic, da se ta protiuustavna in protinarodna vlada popolnoma onemogoči.

Kot drugi je govoril tov. Tartaglia. V imenu celokupne mladine je pozival vse Hrvate: pravaše, naprednjake, Radičevce, socialiste in Srbe, vsi, naj pozabijo na načelne razlike in naj se v teh usodopolnih časih znajdejo v enem kolu, v boju za domovino proti skupnemu neprijatelju. Poseben vtis je napravil z onim delom svojega govora, ki je bil namenjen hrvaški inteligenci in osobito onemu delu, ki pripada uradništvu. Predložil je tudi tozadevno resolucijo, ki je bila tudi z odobravanjem sprejeta in konec katere se glasi:

Akad. mladina prosi uradništvo, da si vzame za vzor v tej težki borbi irske, norveške in finske tovariše, ki odposlancem tujih vlad ne nudi kruha in soli ter da se po njih vzoru svobodnega duha in s ponosom človeka uprejo protiuustavnemu in protinarodnemu banu.

Tov. Srb Kiurina je proglasil boj kot v imenu celokupne akademične mladine proti drugemu delu hrvaškega naroda, to je onim, ki drže z banom. Predložil je resolucijo, katere del se glasi: Celokupna omladina, a osobito srbska, pozivlja posebno srbski del našega naroda, da nikakor ne nasede sirenskim glasovom nasilnega samodržca, ampak da ima vedno v očeh svobodo in neodvisnost skupne nam domovine kraljevine Hrvaške in da prevede najhujšo borbo za uničenje tega pogubnega sistema.

Predsednik shoda tov. Baričević je že v začetku govora spominjal na sinočne krvave dogodke in na zaplembe časopisja. Radi tega je predložil sledečo resolucijo: Akademična mladina, uverjena o velikanskem pomenu svobodnega tiska, kot sredstva za obdržanje individualne svobode in poznavanja čaja cilj, katerega želi neustavna vlada s preganjanjem tiska in ogroževanjem osebnih svobode, protestira proti takemu nezakonitemu postopanju, pozivajoč predstavnike tiska na skrajni odpor, stavljajoč jim na razpolago svojo najizdatnejšo pomoč.

Shod je zaključil tov. Despot, ki je predložil sledečo resolucijo:

Celokupna akademična omladina zagrebškega vseučilišča soglasno po-

zivlje tovariše Hrvate, Slovence in Srbe, raztresene po vseh vseučiliških naših monarhije, da nastopijo za naše pravice.

Jesenške novice.

J Gerenta naj zapro čez zimo. Liberalci vpijejo po svojem časopisju, da naj se naš gerent zapre čez zimo. Ko bo »Narodov« dopisnik sodnik, takrat ga bode on obsodil magari na smrt, kar gotovo iskreno želi, ker komaj čaka, da postane sam občinski tajnik in da bi z občinskim premoženjem tako gospodaril, kakor so gospodarili liberalci z blagajno užitninskega zakupa, kjer je primanjkljaja čez 20.000 K. Gostilničarji so razburjeni nad takim gospodarstvom; ni čuda, da je liberalna stranka pri občinskih volitvah tako propadla, ker ima ljudi za voditelje, ki gledajo le na svoje koristi, a ne na ljudski blagor. Zato se ni čuditi, če v zadnjem času tako mahajo po pristavih S. L. S., da bi s tem pozornost od sebe odvrgli. Posebno o našem gerentu pišejo, da je bil 15 dni zaprt in druge podobne laži. Sicer so pa pokazale občinske volitve, da nimajo taki lažnjivci nobene vpliva pri ljudstvu. Se zmernejšim liberalcem se gnjusi to večno hujskanje, kaj šele poštenim ljudem.

J Delavsko društvo, Jesenice. V nedeljo, dne 28. januarja se je vršil občni zbor »Katoliškega delavskega društva na Jesenicah« in obenem njega odsekov, namreč telovadnega odseka in ženskega odseka. Društvo je s svojima odsekoma tudi v preteklem letu živahno in uspešno delovalo v pouk in zabavo kršč. delavskemu ljudstvu. V glavnem društvu se je priredilo 18 predavanj, med temi 12 skioptičnih. Ženski odsek je imel tekom leta 14 predavanj in telovadni odsek je imel 6 mladinskih sestankov s poučnimi razgovori. Poleg tega se je vprizorilo v društvenem domu 12 predstav, pri katerih je sviral društveni orkester. Na občnem zboru je predsednik društva predlagal, da se izvoli g. K. Čuka župnika v Škocjanu na Dolenjskem za častnega člana »Katoliškega delavskega društva na Jesenicah«, kot znak zahvale za njegovo požrtvovalno delo v prosep in korist društva, kar je bilo soglasno in z odobravanjem sprejeto. Dober kos dela je za nami, mnogo pa ga še čaka. Torej, delavstvo, združeno na lepo delo!

J Občni zbor prvega delavskega konsumnega društva na Jesenicah se vrši jutri, dne 4. svečana ob 3. uri popoldne v prostorih Del. doma na Savi. Kakor povzemamo iz letnega računskega zaključka, je bilo društveno delovanje preteklo leto silno živahno in bilanca nas je naravnost presenetila. Prometa je imelo društvo 397.222 K, čisti dobiček znaša 12.319 K 37 v. Dividende iz čistega dobička za leto 1910. se je v preteklem letu izplačalo članom 8374 K 35 v. Tu se vidi, koliko doseže delavska samopomoč z edinostjo. Napadi od strani naših sovražnikov sicer niso zabeleženi v bilanci, vidi pa se, da nam niso nič škodovali, ampak le koristili. Društvo ima novo hišo z moderno urejeno prodajalno — vse sad našega zavednega delavstva, ki se ne straši

požrtvovalnosti, zato tudi žanje sado-ve. Naprej po začrtani poti!

J Predavanje. Jutri, v nedeljo večer je v Del. domu predavanje o razmerah onega časa, v katerem se godi Finžgarjeva drama »Naša kri«, da bo občinstvo bolje umevalo imenovano igro, ki jo vprizori delavsko društvo prihodnjo nedeljo, t. j. 11. t. m. Vstop vsakemu prost.

J Nenravne razglednice, ki so jih nekateri tako hlastno razširjali po tovarni med nezrelo mladino, so doživele nesrečo. Prišle so v roke gg. orožnikom, ki so s hvalevredno pozornostjo zasledovali nečedno kupčijo, zaplenili pri zakonem »fotografu« plošče in izdelke in tudi sicer izsledili lepo število »prekupčevalcev«. Radovedni smo na konec! Ti kvarljivci mladinske morale jih zaslužijo prav pošteno po nečednih prstih. Čujemo, da misli tudi tovarniško vodstvo energično nastopiti proti tem lumparijam. Prav! Kunštni so pa ti nečedni ljudje. Da bi obrnili pozornost od sebe, so si kar na celem izmislili »neki dogodek tujega duhovnika«, o čemer nihče ničesar ne ve, in vrgli poročilo v »Slovenski Narod«, zraven pa še klicali orožnike na pomoč. Tako je tat upil za poštenjakom, naj ga primejo, nazadnje so pa le prave tičke vjeli!

J Šola. Zopet je prišel na luč; namreč naš ljubi mali Pongratz. Poraz pri občinskih volitvah je nekoliko prebolel, pozabil pridušanje, da se nikdar več ne vtakne v kake javne zadeve, pozabil svoj sklep, da postane vinski agent, — pa je začel nanovo intrigirati. Sedaj se je zopet spravil na šolo in začel sklicevati pretekle dni sestanke, da protestira zoper zidavo take šole, kakršno si ljudstvo želi in jo kraj potrebuje. Natančnejše bomo njegovo »delo« še popisali. Sedaj pobira zoper novo šolo podpise. Podpisali se bodo samo tisti, ki se še Pongratza boje; kateri bomo že povedali. Ministrira mu baje učitelj Schiffer. Oblastem pa že danes povemo, da ti podpisi veljajo samo toliko, kolikor Pongratz na Jesenicah, namreč — nič!

Štajerske novice.

Š Občinske volitve. V mnogih občinah na Spodnjem Štajerskem se vrše v bližnjem času občinske volitve. Naši pristasi naj povsod skrbno pazijo, posebno tam, kjer imajo nemškutarji ali liberalci glavno besedo pri občini, na volivne imenike. Agitacija se naj vrši pravočasno, ne šele zadnji dan pred volitvijo. Naj pridejo v vseh občinah naši katoliško-slovenski možje na krmilo. Zato pozor!

Š Nemški nacionalci proti Wastianu. V tork zvečer so imeli nemško-nacionalni zaupniki volilnega okraja: mestna skupina okolice Gradec v Gradcu zborovanje, na katerem je govoril nemško-nacionalni poslanec Franz. Sprejela se je resolucija, v kateri se najprvo nekoliko zabavlja čez Slovence, na koncu se pa najostreje obsoja Wastianovo nestrpnost politiko. Ta del se glasi dobesedno (glej »Grazer Tagblatt« od dne 31. t. m.): »Zborovalci vzamejo z najglobljejšim obžalovanjem in ogorčenjem na znanje, da se podajajo posamezni člani večine (Wastian, Ornič et consortes) v popolnem neumevanju svojih dolžnosti, ki jim nalažajo, da vpoštevajo vse interese

našega naroda, na enake stranpoti, kakor naši nasprotniki.« S to resolucijo so ti Nemci brez ovinkov povedali, da Wastianovci ovirajo delovanje deželnega zbora, da so Wastianovci oni, ki tirajo deželo v propast.

Š Celjski liberalci so v četrtek zvečer v Narodnem Domu ustanovili podružnico »Branibora«.

Š Jutrišnje predstave v Celju. Izobraževalno društvo v Celju ponavlja ob 3. uri v vrtni dvorani hotela pri »Belem volu« narodno igro v treh dejanjih in sedmih slikah »Krivoprisežnik«. Dotični Slovenci, ki igre niso mogli posetiti na Svečnico, imajo lepo priložnost, obiskati predstavo jutri v nedeljo. — Zvečer ob 7. uri pa je v Narodnem Domu večer enodejank. Igrale se bodo tri enodejank, in sicer: »Fric«, drama v enem dejanju iz cikla »Morituri«. Ta igra je stalna točka repertoarja dvornega gledališča na Dunaju; »Jef-tejeva hči«, veseloigra v enem dejanju in nazadnje dr. J. Ipavčeva pantomina z godbo »Možiček«. Naj nobeden ne zamudi obiskati tega večera, kajti nudil mu bo bogat užitek in zabavo!

Š Slovenski liberalci bodo morali sedaj, ako hočejo postopati dosledno, prirediti shode tudi proti Wastianu, ker je onemogočil redno delovanje štajerskega deželnega zbora. Sedaj se bode videlo, kako so se naši liberalci v teku časa približali nemško-radikalnemu stališču.

Š O obstrukciji in pogajanjih največ govori dr. Kukovec, ki o njih najmanj ve, ker edino njega v celem deželnem zboru noče nihče več informirati. Tudi se obiskuje dr. Kukovec zelo nemarno. Takim nepoučenim ljudem naše ljudstvo ne more slediti!

Š Slabo orientiran je dr. Alojzij Kukovec o politiki v deželnem zboru, ker je dne 30. januarja sporočil »Slov. Narodu«, da so vsi Nemci solidarni z Wastianom, a drugi dan so že vsi jutranji graški listi prinesli poročila, v katerih obsojajo Wastianovo početje. En pogled v svojo dušo pa nam je vendar le dovolil dr. Kukovec s kratkim stavkom v poročilu, ki se glasi: Vse stranke so proti razpustu. Ta zavest mora biti za ubogega generala Alojzija zares nebeško čuvstvo. Da bi se le ne varal

Š Celje. Nezadovoljnost s sedanjim vodstvom tukajšnje liberalne stranke rapidno napreduje. Oseba dr. Kukovca in njegova večkrat otročja politika večini poštenejših liberalcev ni več simpatična. Pravzaprav ima le dva zvesta pristasa v Celju, ki pa bi gotovo tudi danes presedlala, ako bi namesto dr. Kukovca kdo drugi sipal oves v jasli. Govori se, da se bodo malkontenti postavili pod vodstvo dr. Hrašovevega sina, ki je baje zmernega liberalnega mišljenja, a drugače poštenjak. Nikdar se tudi ni udeleževal znanih priyatnih jour-fixov. Konstatiramo pa, da sicer te govorice kurzirajo med liberalci samimi, a mi vendar ne moremo iz samoumevnih razlogov za njih resničnost prevzeti nobene garancije.

Š V Hrastniku je zadnjo nedeljo zboroval od ljubljanskih liberalcev plačani J. Lesničar. Poročilo o shodu in slavo o lastni osebi si je v »Narodu« lastnoročno oskrbel ter nazadnje izrekel paradokso željo, da bi liberalna stranka na shodih nepristransko počevala ljudstvo. Ne verjamemo nam-

In ta sinček jo spomni na svojega očeta.

Nesla je kmalu potem malico na polje. Sredi polja, ne daleč od Frilinceve lipe jo sreča za visoko ržjo Bred.

Lep, smejoč dan je bil in lahen vetrič je priklanjal težko rumeno klasje, kopajoče se v zlatih solnčnih žarkih.

»Dober dan, Metka! Ali je kaj težko?»

»Bog ga daj. Ni ne!»

»Ali žanjejo?»

»Da.»

»Mi bomo tudi jutri, tole rž.»

»Saj je že čas!»

Odgovarjala je precej osorno. Nato sta se poslovila — tako namreč, da sta molče odšla vsak na svojo smer.

Pa vendar je pri tem kratkem pogovoru pogledala nekoliko bolj natančno tega najmanj petinštiridesetletnega fanta in priznati si je morala, da ni tako grd, kot si je domišljevala. Razun tega pa je bogat . . . sam na posestvu, ki se glede gozdov in travnikov tudi z njihovim, Čunovim, lahko kosa . . . Pa pravijo, kako je dobrega srca . . . Doma so pa tako sitni . . . In bilo ji je skoro žal prejšnje osornosti.

V nedeljo po nauku pa je prišel Bred kar tako slučajno mimo njenega vrta, ko je bila ona notri. Prijazno je pozdravil, pohvalil njen vrt ter dodal, da bi si tudi on želel takega kinča pri hiši. Zarudela je, saj ni vedela, ali misli njo ali vrt. Govoril je o poslih, o gospodarstvu in pripomnil, kako nujno potrebuje dobre gospodinje, odkar so

mu umrli mati, po katerih se še dozdaj ni potolažil.

Spomnila se je, da se samo svoji materi na ljubo ni hotel oženiti in pri tem se je postaral. No, pa saj še ni tako star, govori prav pametno in izkušen je!

Mej tem je prišel ven še Čun, njen oče, povabil Breda v hišo in šli so vsi noter.

Cez dve nedelji pa je že sivi Bred odnesel šopek, povit od nežnih rok Čunove Metke.

Sama ni vedela, kako je do tega prišlo: imenovali so jo nevesto in delali so priprave za poroko.

Metka je delala vesel obraz, toda ponoči — ponoči je močila blazine s solzami. Toda to se je godilo proti njeni volji: kar same od sebe so ji tekale po narahlo obledelih licih, dočim so se njene ustnice hotele smehljati. Ej, ta Vrletov Janez!

Po takih nočeh pa ni bila nič kaj prijazna s svojim ženinom, ki je bil v devetih nebesih in bi jo bil najrajši kar na rokah nosil. Toda on ni dosti pazil na to ter si mislil, da so to dekliske muhe, ki preidejo same od sebe.

Vršila se je poroka in na to ženitovanjska pojedina, bučna, sijajna. Ko so o polnoči jemali nevesti venec z glave in ko je zagledala poleg sebe mesto mladega, čvrstega Vrletovega Janeza že napol osivelega Breda, je zajokala naglas, zunaj pa je skoviknila sova. In to so smatrali za jako slabo znamenje. Šepetali so si tudi, da se je ženin iz-

podtaknil na cerkvenem pragu, ko so šli k poroki in da ga je starešina komaj obvaroval padca. Nič dobrega jima niso prorokovali.

Navzlic temu pa se je novoporočeni par dobro razumel in zakon so imeli za srečen. Zdelo se je, da je sreča popolna, ko so čez leto dni kupili malega, krepkega princa, kateremu so nadeli ime njegovega očeta. Metka je postala dobra žena, skrbna gospodinja in srečna mati, a na Janeza je že popolnoma pozabila.

Bilo je nekega jutra, ko se je v zgornji izbi ukvarjala s Tončkom, ko zasliši naenkrat krepko, znano vriskanje po cesti sem. Nekaj jo je stisnilo v prsni in dihanje ji je skoro popolnoma zastalo. Vendar stopi k oknu. Trije fantje so šli po cesti — veliki, močni in veseli, zdravih, zagorelih obrazov in dolgih brk. Glej, oni srednji, kdo je to? Bredovka zatrepeta — Vrletov Janez! Iz vitkega fanta se je razvil cel mož, pa kako lep mož! A ona — ona je postala mlada Bredovka! Prijela se je za glavo.

»Moj Bog, kaj sem storila!»

In tisti dan jo ni videl niti Bred, niti kdo drugi. Zaklenila se je v gornjo izbo, zibala Tončka in se jokala. Ko pa se je drugo jutro pokazala, je bila bolj blede kot po navadi, toda neka rezka odločna poteza se ji je izražala krog malih ust. Stresla se je, ko je zagledala Breda — slišala je, da celo noč ni spal. Toda stopila mu je odločno naproti.

»Nikar ne zameri, Tone, veš, jaz sem včasih tako čudna!»

Sive njegove oči so jo gledale tako čudno — napol proseče, napol grozeče. Hotel je nekaj reči, toda ni mogel, le svojo roko ji je podal in jo spremil v izbo.

»Jaz potrebujem gospodinje in Tonček — matere«, je spregovoril in vprl pogled zdaj v njo, zdaj v tla. Nek mehke izraz se mu je razlil po obrazu in v očeh se mu je nekaj zalesketalo. Obrnil se je proč.

Skočila je k njemu.

»Saj imam rada Tebe in Tončka, samo žalosten ne bodi!»

Spravila sta se in sta zopet mirno izhajala. Ona se ga je navadila in ljubila ga je in spoštovala. Mali Tonček pa, na katerem je visela z dušo in telesom, je rasel, da je bilo veselje. Le včasih so prišli slabi trenutki nad njo, zlasti po tistem srečanju z Janezom na Milharjevem mostu, toda to le hipno in ponoči, ko je mož pokasljeval, a ona ni mogla spati.

»Čemu sva se neki srečala?» je za-mrmrala mlada vdova.

Nesla je tople juhe neki bolni ženi v raztrgani bajti na koncu vasi, ko je naenkrat nekdo zavil izza vogla bližnje hiše in pred njo je stal — Vrletov Janez. Ni ga še videla od onega jutra, a sedaj je tako nenadoma stal pred njo. Pogledal jo je naravnost v obraz s svojimi lepimi očmi izpod zametastih obrvi, kot takrat v vrtu, nato se zanič-

reč, da bi si liberalna stranka upala sedaj tako nastopati proti Wastianovi obstrukciji kakor je to storila proti slovenskim poslancem, kajti v istem trenutku postane dr. Kukovec v deželni zbornici nemogoč. Dvomimo, da bi Lesničar vedel, kako velika budalost so večkrat njegove besede.

š **Celje.** Po shodih, na katerih se govori proti slovenski obstrukciji in za hlapčevanje Slovencev v Gradcu, hodijo samo Kukovec, Spindler in Lesničar. Drugi liberalci se iz narodnih ozirrov sramujejo opravljati tako dvomljivo agitacijo proti lastnim bratom. Tudi to govori o skorajšnjem utonu Kukovečeve zvezde.

š **Maribor.** Stavba okrajnega glavarstva bo kmalu dogotovljena. Liberalna stranka se sicer pri vseh volitvah smatra za poklicano, da v mestih in trgih igra prvo violino, za podrobno delo pa se ne briga, n. pr. da bi mariborsko vodstvo liberalne stranke storilo potrebne korake za slovenske napise na poslopju. Liberalci, izpolnjujte svoje narodne dolžnosti!

š **Ptuj.** V nemškem taboru postaja razdor vedno večji. Sedaj bi bil pravi trenutek, da bi ptujski Slovenci skrbeli za okrepitev slovenskega elementa v mestu, toda naši prvaki ne marajo za delo. Eden je užaljen, ker ga ne smatrajo vsi za voditelja, drugi jemlje rahle ozire na nemško klientelo, tretji je pre-malo brumen in tako je vsa slogaška in liberalna galerija za narodno delo brez pomena. Od naroda živijo, a ne za narod. Ugodne situacije je treba izkoristiti.

š **Jaz pa odgovornost za obstrukcijo javno odklanjam!** Kdo je ta »ja z«, ki govori tako oblastno? Tako važno govori general liberalne stranke, gospod Alojzij dr. Kukovec. Pred dvema leti je bil namreč dr. Kukovec tudi obstrukcionista, a sedaj se je zgrival in hoče živeti zopet nedolžno življenje. In zato doni zdaj po slovenski domovini: »Jaz, Alojzij dr. Kukovec, general liberalne stranke in ponižen sluga nemškutarjev in Nemcev, pa odgovornost za obstrukcijo javno odklanjam!« Odgovornost je odklonjena, Alojzij pa je čist!

š **Le tiho!** O obstrukciji naj bo »štajerc« le popolnoma tiho, kajti sicer bomo odkrili, da jo njegovi varuhi ravnotako odobravajo, kakor slovenski volilci. Slovenska obstrukcija ni sramotna igra, ampak sramotna igra je, da nemška večina Spodnji Štajer zanemarija, kar brez ugovora priznavajo tudi štajercijanski voditelji, Seveda na tihem.

š **Po stenah v ptujski okolici pobira »štajerc«** snov za svoje članke. Na steni neke hiše je čital napis: Živijo Slovenci, prvakom pa bič — in zdel se mu je tako važen, da je o njem spisal cel članek. Sve-tovali bi ptujskim okoličanom, da napišejo na steno tudi besede: Bog daj norcem pamet — morda jih »štajerc« najde in s koristjo premisli.

š **Zapostavljanje slovenskih obrtnikov.** Deželni odbor razpisuje vsa dela in dobave za novo deželno bolnišnico samo v graških nemških listih. Vse drobne dobave, katere bi gotovo lahko izvršili tudi spodnještajerski obrtniki, se oddajajo samo ljubljencem graških nemških nacionalcev.

š **Uspehi za naše živinorejce.** Osrednja zadruga za vnovčevanje živine in pospeševanje živinorej v Mariboru je dobila te dni zagotovilo, da bo vojaška uprava v času vojaških vaj in manevrov kupovala živino od naših spodnještajerskih živinorejcev po posredovanju Osrednje zadruge. Na to ugodnost že sedaj opozarjamo naše živinorejce. Ker pa Osrednja zadruga posreduje pri prodaji živine samo za svoje člane, vabimo naše živinorejce, da pristopijo kot člani k zadruzi. Pisma se naslovi-jo na: Osrednja zadruga, Maribor, Koroška cesta št. 5.

š **Letni občni zbor gremija trgovcev okolice Celje** vršil se je v nedeljo, dne 28. januarja v Celju. Iz letnega poročila posnemamo, da je imela zadruga v preteklem letu 243 članov, uslužbenih je bilo 35 pomočnikov in 49 učencev, oproščenih je bilo 17, na novo sprejetih 34 in izstopila sta 2 učenca. Trgovsko obrt je med letom prijavilo 12, odjavilo pa 5 strank. Zadruga je imela dohodkov 483 K 22 h, izdatkov 842 K 90 h, primanjkljaja 359 K 68 h. Premoženje zadruge je znašalo koncem leta 1911 4512 K 50 h. Obresti od te glavnice v znesku 182 K 52 h se postavijo med dohodke za leto 1912. V minulemu letu je imela zadruga dva zborovanja, in sicer redno dne 19. januarja in izvanredno dne 23. julija 1911, na katerem se je izvolil novi odbor za funkcijsko dobo treh let. Dopisov je sprejela zadruga 151 proti 75 v letu 1910. Pregledovalcem računov sta bila voljena gg. Vinko Kukovec in Fr. Leskovšek. Računski zaključek se na predlog pregledovalcev odobri. Predsednik naznanja, da namestništvo ni ugodilo predlogu, da se okoliš Celje z ozirom na posebne krajevne razmere ne vrstijo med občine, katere imajo nad 6000 prebivalcev, ker je občina okolica Celje že dosegla omenjeno število, se je vrstila med one, za katere velja določba, da smejo imeti trgovine ob nedeljah in praznikih od 7. do 11. ure odprte. Prošnje trgovske nadaljevalne šole v St. Juriju ob južni železnici za podporo se ugodno reši in se dovoli za leto 1912 100 K. Na predlog g. Leskovška se sklene za dobo enega leta pobirati doklade, in sicer od vsakega člana 1 K, to pa zaradi tega, da se pokrije primanjkljaj in ker ni upati, da bi se z rednimi dohodki (t. j. inkorporacije, sprejemnine in oprostite učencev) moglo dalje izhajati. Po prečitaniu nekaterih naredb namestništva zaključni predsednik ob pol 6. uri zborovanje. Z obžalovanjem moramo poudarjati, da se slovenski trgovci ne zanimajo za tako važne korporacije, kakor so ravno zadruge. Ne zadostuje samo, da pride k zborovanju le potrebno število osmih članov za sklepčnost, temveč mora biti udeležba tako sijajna, da se pokaže našim nasprotnikom in merodajnim oblastvom, da se člani zanimajo in imajo smisel izvrševati po pravilih določeno nalogo. Kje je cilj ustanovitve trgovske in obrtne zbornice za Spodnjo Štajersko pri takih udeležbah? Upajmo, da bode ta opomin pomagal za prihodnjice.

š **Družinska tragedija v Ptuj.** Maks Kossér, kavarnar v Ptuj, ki je pred par tedni obstrelil, kakor smo ta-

krat poročali, svojo ženo ter sinčka in si nazadnje zadal še sam dva strela v glavo, je umrl v graški bolnišnici. Njegov sinček, katerega so prepe-ljali v Gradec v splošno bolnišnico, je tudi že umrl 30. januarja. Za ženo upa-jo, da bo okrevala.

š **Zopet ubegli železniški ropar.** Po-ročali smo, da se je policiji v Zagrebu posrečilo ujeti nevarnega železniškega tatu in roparja Dušana Svetanoviča. Te dni pa je zopet prišlo k celjskemu okrožnemu sodišču obvestilo od za-grebške policije, da je Svetanovič v Zagrebu zopet iz zapora pobegnil. Do zdaj ga niso mogli zopet ujeti.

š **Prijet vlomilec.** 30. t. m. se je splazil v gostilno g. Franca Confiden-tija v Savodni pri Celju že večkrat za-radi tatvine kaznovani postopač Karl Lubej in ukradel iz blagajne 33 K. Ko je hotel ravno oditi, ga je zapazil Con-fidentijev sin, ga prijel ter ga oddal orožnikom.

š **Ustrelil se je v Ptuj** sodni kanc-list Jože Bortsch. Kupil si je na potu v pisarno revolver, se zaklenil v pisarni in se ustrelil v glavo. Vzrok či-na je neznan. Bil je oženjen, a brez otrok.

š **Odlikovani rojak.** Naš štajerski rojak, ministerialni svetnik v pravo-sodnem ministrstvu, dr. J. Babnik, je odlikovan z vitežkim križcem Leo-poldovega reda.

š **Škrlatica** se širi v trgu Gornji-grad. Zbolelo je že precej otrok.

š **Imenovanje.** Za okrajnega živi-nozdravnika v Ivnici, je deželni odbor imenoval g. Alojza Škofa.

š **Umrl je v Vurberku** vpokojeni nadučitelj Jožef Tašner, star 86 let.

š **Liberalen shodič** se vrši v nede-ljo, dne 4. februarja pri Sv. Barbari v Halozah.

š **Smrtna kosa.** V Šoštanju je umrl 1. februarja tovarnar Franc Wosch-nagg st., častni meščan mesta Šo-štanj po kratki boleznii v 80. letu staro-sti. Dasi rojen Slovenec, se je zadnja leta čutil trdega Nemca. N. v m. p.!

š **Iz šolske službe.** Na štirirazrednici v drugem plačilnem razredu stoječi ljudski šoli pri Sv. Križu tik Slatine se stalno na-mesti učiteljska moč. Dokazati je uspo-sobljenost v obeh deželnih jezikih. Krajni šolski svet dovoli prosto stanovanje. Proš-nje je vložiti do 29. februarja.

š **Šolske zadeve v celjskem okraju.** Dosedanji učitelj na celjski deški okoliški šoli g. Franc Žagar je imenovan za provi-zoričnega učitelja istotam; učiteljici gđe. F. Sajovic (Prozin) in gđe. K. Hinterlechner sta dobili vsled bolezni še nadaljni tri-mesečni dopust; istotako je dobil dopust g. J. Leskovar (Liboje) in ga nadomestuje okr. pomožni učitelj g. J. Gosak.

š **Poizkušen samoumor.** V četrtek, 1. t. m. popoldne si je na Polulah pri Celju neka Celjanka prerezala s britvijo vrat in nato skočila v tam zelo globoko Savinjo. Prišli so ravno takrat mimo neki moški, ki so jo napol mrtvo potegnili iz vode. Prenesli so jo nato v gostilno »Grenadir«, od tam pa so jo spravili v celjsko bolniš-nico. Težko je upati, če bo samomorilka okrevala. Vzrok dejanja je neznan.

š **Drobne novice.** Kmetijska podružnica v Malinedelji,

privedi v nedeljo, 11. februarja po rani sveti maši v šoli gospodarsko predava-nje. Predaval bode g. potovalni učitelj Pirstinger iz Gorenje Radgone o sad-jarstvu in licitaciji »Matijevevih me-rik« za določitev teže goveje živine in drevesnih žag nove vrste. — I z o b r a - ž e v a l n o d r u š t v o v Šmartnem pri Velenju ima jutri, v nedeljo po večer-nicah v »Društvenem domu« svoj obš-ni zbor, na katerega so vsi najvljudneje vabljeni. — Okoliška požarna bramba v St. Jurju ob južni železnici, privedi v nedeljo, 11. fe-bruarja veliko veselico v »Kat. domu«. Na sporedu je več zanimivosti in tudi igra »Divji lovec«. Pridite v obilnem številu. — V B r a s l o v č a h bo jutri v nedeljo na »Legantu« predaval č. g. profesor Kardinar o svojem romanu v Lurd. Predavanje bodo pojasnjevale skioptične slike.

š **Naše dežele in vodne ceste.**

Pod predsedstvom državnoborskih poslancev barona Fuchsa in Doberniga je imel včeraj na Dunaju komite za alpske dežele posvetovanje, katerega so se udeležili državnoborski poslanci Markhl, Pantz, Hagenhofer, Fink, Šu-steršič, Korošec, Zaunegger in deželna odbornika Mayer in Beyrer.

Baron Fuchs je poudarjal, da je potreba, da tudi zastopniki alpskih de-žel z ozirom na vodne ceste v Galiciji in v sudetskih deželah sestavijo svoje zahteve in jih skušajo tudi uveljaviti. On sam je predložil komiteju sklepe solnograškega deželnega zbora, ki je že postavil v tem pogledu svoje zahteve.

Dr. Šusteršič je naštel vodnogospo-darske zahteve kranjske dežele in že-lel, naj bi se komite pečal tudi z razde-litvijo denarnih sredstev za posamezne dežele, katera bo vlada v ta namen do-volila. Sprožil je tudi misel, naj bi se k tej akciji pritegnile tudi Dalmacija, Istra in Goriška, kar bo vsi akcijo go-tovo ojačilo, če se tudi zastopniki teh dežel za to zavzamejo. Obenem želi, naj bi zastopniki podonavskih, alpskih in južnih dežel v tem vprašanju solidar-no postopali.

Poslanec Markhl je razvil podrob-no izdelan program vodnogospodar-skih zahtev vseh alpskih dežel in na-štel štajerske kompenzacije.

Dobernig je izvajal, da se morajo vodnogospodarske zahteve od dveh strani obravnavati. Če zavzamemo sta-lišče, naj se vodne ceste in kanali opu-ste, potem odpade za alpske dežele tu-di vsaka odškodnina. Če se pa smatra gradnja severnih kanalov kot gotova, potem moramo seveda skrbeti, da do-bimo temu primerno odškodnino. Ko-roška zahteva v ta namen 15 milijonov kron.

V nadaljnji razpravi so se zedinili navzoči zastopniki v teh-le točkah in zahtevah:

Vlada naj ustanovi primeren fond, ki se bo v to uporabljala, da se čim pre-je izvrše vodne regulacije in dela ena-ke vrste. Fond naj bi skrbel tudi za vzdrževanje teh naprav in naj bi se sa-mo za južne dežele uporabljala. Ne gle-de na ta posebni fond imajo južne de-

š **Tvojo roko, čisto, dekliško, kakor si obljubila!**

Kot blisk stopi Bredovki tisto dol-go hrepenenje pred oči, s katerim si je predstavljala prvo snidenje z njim. Ona prosta, bogata . . . In Janez jo bo ljubil, kot pred leti, pa tudi tega črvič-ka bo ljubil, saj je tudi njen! Toda, ta trdi, jekleni mož . . .

š **Ali ne čuješ, Metka? Tvojo roko, čisto, dekliško, kakor si mi obljubila!**

In iztegnil je svoje dolge roke pro-ti njej kot dolgonogi pajek, da bi za-grabil njo in sinčka.

š **Metke ni več! Jaz sem Bredovka, jaz te ne poznam! Tole je moj ženin!**

In vzdignila je sinčka visoko nad glavo kot bi ga hotela treščiti v pre-pad.

š **Ne, mama, ne!** zakriči mali pre-strašeno in zajoka.

š **Ah, kaj delam jaz neumnica, saj sem sama na dvorišču,** pravi Bredov-ka in zamahne z roko, kot bi hotela od-gnati strah. »Meni se sanja!

Obrisala si je znoj in si popravila lase. Odločen izraz se ji pokaže na obrazu.

š **Ah, mali, nič se ne boj, saj si pri meni, svoji mami, ki te nikdar ne za-pusti in nikomur ne izroči!**

Privila ga je k sebi in ga toplo po-ljubila.

š **Čiv, čiv,** se oglase vrabci in od-lete.

š **Kikeriki!** odgovori petelin.

Bredovka pa stisne sinka k sebi in odide trdnih, odločnih korakov v hišo.

In materina ljubezen je bila na eni zmagi bogatejša.

š **Pa kaj češ od mene?**

ljivo nasmejal, stisnil pest ter se obrnil proč.

š **Samo eno besedo, Janez!** je vpi-fa njena notranjščina, toda čez ustnice ji ni prišla beseda, le trepetala je kot trepetlika na vodi. Zasklelo jo je krog srca in pogledala je v tla.

On pa je pomaknil klobuk na oči in šel ponosno dalje.

V štirinajstih dneh pa je odpotoval v Ameriko.

Pretekli sta dve leti. Tu pa se Bred prehladi, dobi pljučnico in predno je pravzaprav vedela, kako in kaj, je bila vdova. Vse premoženje je zapustil njej.

Jokala se je za njim, kot za do-brim očetom.

Zalovala je za njim, zraven pa go-spodarila dalje kot je on izrazil željo na smrtni postelji.

In tu postane mladi vdovi vroče.

š **Metka,** je rekel, »Metka, vsedi se malo k meni!

Ni ji bilo treba dvakrat reči; saj je bila vedno v njegovi bližini ter si utr-govala na spanju in počitku, samo da bi njemu ničesar ne manjkalo. Vendar pa ji je pri teh njegovih besedah vsa kri udarila k srcu — zdelo se ji je, da leze na sramotilni oder, ko se je vsedla k njemu.

š **Z menoj je ven, Metka,** je rekel, popolnoma mirno, komaj slišno, le nje-gove oči so se tako čudno svetile, da jo je prešinila zona. »Tebi bom vse zapustil! Samo na Tončka nikar čisto ne pozabi . . .«

š **Tone, moj Tone, kaj pa misliš! Ne govori . . .!**

š **Jaz vem, kaj pravim! Ti si se mla-da — mil izraz se mu je razlil po ble-**

dem obličji — »in potrebovala boš opo-re. Vedi, da se bom tudi jaz veselil na onem svetu Tvoje in — Janezove sreče!

Čudno grgranje mu je zaprlo glas, ona pa ga meji vročimi solzami obsula s poljubi. Morda s prvimi, ki so prihajali iz globočine njenega srca.

š **Ne boš umrl Tone, ne, midva bo-deva še gospodarila naprej, nobenega drugega nočem kot Tebe!**

In debele tople njene solze so mu kapale na lase, obraz, odejo.

š **Ne smeš umreti Tone, kaj naj pa počnem brez Tebe!**

Rahel usmev se mu je razlil po obličju in hvaležno jo je pogledal.

š **Ako me imaš rada, gospodarja da-lje in ne zapiraj sreči vrat,** je izprego-voril počasi in težko. »Pokliči Krhlija in Štampiharja, da naredim oporoko. Potem naj pa pridejo gospod župnik, da se spravim z Bogom.«

Naredil je testament, spravil se z Bogom ter ji dal še marsikak pameten svet.

Čez tri dni pa so naznanjali zvono-vi, da se je preselil Bred v novo boljše življenje.

š **Živ, živ, živ,** se oglase vrabci in lete pozobat zadnje ostanke.

š **Ah, ti vrabci!**

Gospodarila je dalje kakor je mo-gla in znala. Toda pogrešala je možke roke in to povsod, doma, na polju, v gozdu. Misli-la je na možev svet in na Janeza — in iz začetka je čutila, kot bi bila nekaka stena med njima. In kje pa tudi je? Čemu pa se vlačijo po svetu? Da bi mu pisala? Ne, tega pa ne! Mo-goče je že umrl!

žele neprikrajšane pravice do podpor iz že obstoječega državnega vodnogospodarskega fonda. Proti nameri vlade, da se severnim deželam na korist zviša melioracijski fond za 4 milijone kron, se vloži protest. Razven ustanovitve fonda za gradnjo in vzdrževanje vodnih naprav se smatra za potrebno, da se ustanovi še fond za napravo vodovodov, kanalizacij in drugih podobnih naprav. Za hitro od pomoč proti elementarnim nezgodam naj se ustanove v teh deželah deželni pomožni fond, katerim naj deloma odkaže vlada podporo iz državnega kredita »melioracije«, deloma naj se dežele s tem obremenijo.

Vsi navzoči zastopniki so se izrekli z ozirom na ta program popolnoma solidarne nasproti vladi. Vendar pa ne ustvarja ta program za staljšče posameznih strank glede na postavbo o vodnih cestah nobenega prejudica.

Gospodarsivo.

NAŠE RENTE.

Zadnji pondeljek, 29. januarja, je najel fin. minister za 330 milijonov K posojila, in sicer je izdal za 200 milijonov kron rente in 130 milijonov kron zakladnih listov. Subskripcija je imela izreden uspeh; znesek 200 milijonov je bil več kot štirikrat presežen s subskripcijo ter bodo kupovalci rente dobili le nekako četrti del onega zneska, za katerega so se s podpisom zavezali. Od subskr. rente bo pa prišlo približno 40 odstotkov na trg, ker je bilo podpisano 120 milijonov rente v zadržanih kosih, to se pravi v takih vrednostnicah, ki smejo priti na trg šele po gotovem času, v našem slučaju šele po šestih mesecih ali pa celo po enem letu. Ta posebnost je velikega praktičnega pomena, kajti čim manj je državne rente na trgu, tem večje bo povpraševanje po njej in tem višji bo njen kurz.

Naše rente notirajo nizko. Za vzrok navajajo splošno druginjo, pomanjkanje denarja in še marsikaj drugega, kar pa le deloma zadene pravo. Eden glavnih vzrokov tiči v sistematičnem poučevanju avstrijskega državljanca o slabem finančnem stanju države, o vojni nevarnosti, za katero smo baje najmanj pripravljeni, kakor še mnogo podobnega, kar pravilno učinkuje, da postanejo ljudje zbegani in hito prodajati svoje rente, da se obvarujejo bankrota. Za to je odgovoren židovski kapital in njegov časopisje; kajti če ljudje drže svojo rento, kdo bo pa še kupil bančne in industrijske delnice posebno ob taki povodnji novih emisij, ki kar prehitujejo druga drugo.

Posledica te politike se kaže na kurzu naših rent. Nikdar ni še stala državna renta tako nizko, da, celo leta 1909, ko smo bili v marcu neposredno pred vojsko s Srbijo, je bil kurz rente za poldrug odstotek višji kakor je pa danes, ko imamo 90-70 za 100 K nominalne. Deloma je povzročila tako nizek kurz skrb kapitalistov za svoj žep, deloma moramo to pisati na rovaš osvete Rothschildove finančne skupine, ki sama ni le hotela kupiti na trg vržene rente, ampak je brezglavo prodajo po svojem časopisju še umetno gojila.

Dve leti je namreč sedaj država svoja posojila najemala po poštni hranilnici, ta pa ni pritegnila Rothschildove skupine k izdaji novih posojil.

Druge banke so delale visoke dobičke in od vsega tega ni odpadlo ničesar Rothschildu, ki je bil vendar enkrat glavni upnik države. Da se je tako velik kapital, kakor ga poseduje ravno Rothschildova skupina, zadržal popolnoma pasivno proti državnim posojilom, je morala vsa javnost čutili; letos so pa sklenili premije in banketa, ki je sledil sklepu oddaje posojila 23 bankam pod vodstvom pošne hranilnice, se je udeležil tudi baron Louis Rothschild.

Ne zastoj; da so banke prevzele, jih je država bogato plačala. Za to ves vik in krik, ki doni že cel teden po časopisju vsled ugodno izvršene subskripcije nekoliko odveč in besede o patriotičnem sodelovanju židovske vefinance pri oddaji posojila, so neokusnost in humbug. Sijajna kupčija je prava beseda in to je treba tudi našim ljudem povedati.

Le četrtinko odstotka dobijo banke za svoje posredovanje, borega pol milijona; ker jim je pa bilo to še premalo, prisilile so fin. ministra, da jim je dal za nagrado še 900.000 K, toraj vsega vkup en milijon štiristotisoč kron. Zato se izplača biti pošten in davkoplačevalci bodo kleli ta patriotizem.

Poleg običajne škode je doživel fin. minister še britko ponižanje. Hotel je namreč izdati za 250 milijonov rente, vendar banke niso hotele sprejeti tako visoke vsote in so mu dovolile samo 200 milijonov. Kdo pri nas vlada, se je posebno jasno videlo ob tej priliki. Proti židovskemu kapitalu je treba delati in ljudstvo navaditi s svojo glavo misliti, da ne bo verjelo židovskemu časopisju in tja šlo, kamor ga to hoče imeti.

Če primerjamo mnogo vrednostnih papirjev, ki so favoriti na borzi z našimi rentami, pri mnogih ne najdemo niti šodstotnega obrestovanja, kakor ga nam nudijo rente. Finančni položaj državni ni tako slab, kakor slišimo ob vsaki priliki in naše rente grede že sedaj trajni konsolidaciji nasproti. C.

Volitev v trgovsko in obrtno zbornico.

Obrtniki in trgovci!

Če se z naslednjim oklicem danes obračamo do Vas, gospodje obrtniki in trgovci, storimo to, ker imate vsaki dan opraviti z računi in veste, kaj je to varčno gospodarstvo. Dokler je imela liberalna stranka vso moč v obrtni in trgovinski zbornici, niste nikdar čuli o kakih računih, nikdar Vam niso liberalci povedali, kako uporabljajo denar, katerega ste zlagali leto za leto. Vaši prispevki za zbornico so rasli od leta do leta, in zakaj? Ker so si liberalci tam ustvarili gorko gnezdo in so zajemali iz polnega korita. Šele, ko so prišli pristaši S. L. S. v zbornico, začeli so to koritarstvo odkrivati in letos je Vam »Slovenec« podal popolnoma jasno sliko, kako se uporablja Vaš denar. Za leto 1912. je potreščina proračunjena na 85.000 kron in doklade bi se morale zvišati na 8%, to je za 24.000 kron. Od teh 85.000 K je proračunjeno samo za uradništvo in pisarno 56.000 kron, Poleg tega pa da občina ljubljanska brezplačno stanovanje zbornici! Toda to še ni zadosti. Tako sijajno plačani uradniki, v prvi vrsti tajnika, ki dobivata plačo c. kr. vladnega svetnika, to je VI. činovnega razreda, ne sestavljajo niti računov sami. Te mora sestaviti deželni uradnik, za kar se ga mora seveda posebej pla-

čati. Da bi se pa ti uradniki pri delu preveč ne »pretegnili«, jim je določenih samo 5 ur dela na dan! In za to obrtniki in trgovci morate donati take velike doklade. Umevno, da je liberalna stranka na ta mesta svoje najbolj zveste pristaše kakor dr. Murnik in dr. Windischerja postavila. Sta pa tudi ta dva gospoda v resnici hvaležna liberalni stranki. Za 5 ur na dan 20—25 kron, to niso mačkine solze. Da bi se neki liberalni posojilnici pomagalo do denarja, sklenili so liberalci v zbornici, kupiti neko palačo v Ljubljani za 120.000 K, za popravila dati 30.000 kron, torej skupaj 150.000 kron. Pisarne zbornice bi stale torej potemtakem 12.000 kron na leto, in popolnoma po nepotrebnem, medtem ko imajo v mestni hiši sedaj zastoj pisarno. Ali se to ne pravi, denar skozi okno metati? Pomislite trgovci in obrtniki, teh 12.000 kron bodejte morali zopet Vi pokriti, naložili se Vam bodo novi davki. »Slovenec« je prvi opozoril na ta liberalni manevar in atentat na žep obrtnikov in trgovcev. S. L. S. se povsod bori zoper korupcijo, torej tudi tu. Zaradi tega liberalci in njih časopisje tako strastno naše somišljenike napadajo.

Gg. obrtniki in trgovci! Sedaj je čas, da pomedete z nezdravimi razmerami. Neovrgljive številke Vam pričaju o istinitosti naših trditev. Pokažite z glasovnicami v roki, da hočete narediti konec tej liberalni korupciji v obrtni in trgovinski zbornici, katero korupcijo je tako sijajno odkrila S. L. S. in oddajte svoje glasove za kandidate S. L. S. Preverjeni bodite, da bodo ti vestno varovali Vaše interese.

KANDIDATI S. L. S. ZA TRGOVSKO IN OBRITNO ZBORNICO:

Trgovska kategorija.

II. razred.

1. Ivan Lavrič, trgovec in župan v Cerknici.
2. Rajko Marenčič, trgovec v Kranju.
3. Pavel Velkavrh, trgovec z moko v Ljubljani.

III. razred.

1. Franc Zorec, trgovec v Ljubljani.
2. Horvat Urban, knjigar v Novem mestu.
3. Ivan Podlesnik ml., trgovec v Ljubljani.

Obrtna kategorija.

II. razred.

1. Julij Weibl, mizarski mojster v Kamniku.
2. Franc Pust, mestni tesarski mojster v Ljubljani.
3. Anton Čebulj, krojaški mojster na Jesenicah.
4. Jakob Dimnik, gostilničar, mesar in župan, D. M. v Polju.

III. razred.

- Ogrin Ivan, stavbni mojster v Ljubljani.

Dnevne novice.

+ Spomenica na cesarja, ki jo je 55 poslancev hrvaške stranke prava v monarhiji podpisalo in vladarju izročilo, je velepomemben dokument izredne važnosti. Poslanica je jako informativna, za danes omenjamo, da navaja spomenica tudi vse krivice, ki jih trpi hrvaško kmečko ljudstvo, katero je vsled današnje obstoječe politične razkovanosti gospodarsko skoraj že uničeno. Spomenica pripisuje krivdo glede tega tudi hrvaškim stanovom, ki so iz pretiranega strahu pred centralizmom leta

1790. stopili v ožjo zvezo z Ogrsko. Hrvatski narod se more rešiti iz svojega gospodarskega propadanja le, če se vsi hrvaški deli monarhije združijo v enotno in samostojno državno telo v okviru habsburške monarhije, je pa to tudi v življenjskem interesu monarhije same. Poslanci prosijo cesarja, ki je že leta 1861. odredil, naj se snidejo vsi hrvaški poslanci in store primerne sklepe v svrhu združenja vseh hrvaških dežel — naj na podlagi svojega reskripta iz leta 1861. skliče zastopnike hrvaškega ljudstva iz vseh hrvaških dežel države v Zagreb, da v sporazumu z Njegovim Veličanstvom, kraljem Hrvaške, urede razmerje hrvaških provincij medseboj in do monarhije, kakor to odgovarja pravicam hrvaškega ljudstva in sijaju ter moči Najvišje dinastije. — Podpisani so pravaški poslanci iz Hrvaške, Slavonije, Bosne, Hercegovine, Dalmacije in Istre.

+ Volitve trgovsko in obrtno zbornico. Volilne legitimacije in glasovnice za letošnje dopolnilne volitve v trgovsko in obrtno zbornico se bodo v nedeljo dne 4. februarja zvečer oddale vse hkratu ljubljanski glavni pošti, ki jih bo odpravila z nedeljskimi nočnimi vlaki, tako da se bodo volilni dokumenti v ponedeljek dne 5. februarja mogli začeti volilcem dostavljati. Te pošiljave se morajo dostavljati v lastne roke adresata, tako da jih ne more nihče drugi sprejeti. Adresat mora prejem lastnoročno na oddajnem listu potrditi. Volilec, ki bi jih pismonoša ne našel, bo pustil naznanilo (aviso), da morejo na pristojni pošti dvigniti pošiljatev. Priporoča se, da se v takih primerih volilec (adresat) preiskrbi s primerom legitimacije o osebni identiteti. Nedvignjene ali nedostavljene pošiljatev bo pošta vrnila c. kr. volilni komisiji v Ljubljani. Naše somišljenike prosimo, da vsi takoj store svojo dolžnost!

+ Kako sodijo socialni demokrati o liberalnih učiteljih. »Naši zapiski« pišejo: »Komično je že, kar se godi. Učiteljska tiskarna je tiskala Milanu Plutu list »Jutro«; dolga se je nabrala do 30.000 kron. List je hotel biti po vsi sili senzacionalen. Po vzoru »Kronenzeitung«. Vzbuja naj instinkt najširših mas s krvavimi romani, z opravljanjem in »novicami« dvomljive kakovosti. 5000 izvodov je baje šlo po Slovenskem. Učiteljska tiskarna je radi dolga vzela Pluta za »Jutrom« pod prisilno upravo. Ko je spoznala finance, je »Jutro« ustavila, ustanovila nov dnevnik »Dan«, iste kakovosti kot »Jutro« — ubogi Plut je pa šel z »Jutrom« v Trst. Komično je to — obenem pa se človeku gabi lov na nizke instinkte naroda. Za učiteljsko to ni častno, če je tudi »kšeft«. — Res, tisti gospodje pri učiteljski tiskarni so učiteljsko napravili ugled celo pri socialni demokraciji.

+ Odstop dr. Trumbića. Kakor znano, je voditelj hrvaško-srbske koalicije v Dalmaciji, dr. Ante Trumbić, svoje mesto odložil. Dr. Trumbić je očel reške resolucije in je vodil pogajanja z Weckerlom, ki so imela za posledico koalicijski režim na Hrvaškem. Ko je bil nekoč z neko deputacijo pri biserem avstrijskem ministrskem predsedniku baronu Becku, se je prepričal, da v Avstriji mažarofilne koalicije ne marajo, in od tedaj se je nekoliko umaknil v ozadje. Zadnji čas je deloval na to, da bi se pravaška stranka in takozvana narodna združila, a to ni šlo, ker je liberalna narodna stranka zoper vsako sodelovanje s

»Izjava.«

Seveda ni lepu na ušesa ulečt, če dva kej med saba guvareta. Jest sam vem, de ni lepu tu in usak ve tu dobr, al nazadnje je pa tud res, de usak rad tud kej tacga šliš, ke mu nč am na gre, tu je taka bulezen, ke ji prauma ferbec, in na te bulezen trpema usi, trpi vs svet in ni ga dohtarja, ke b znou, ke b mogu ta bulezen uzdraut. Za koze, kuga, kolara in še druge hujše bulezen, maja dohtarji sredstva u rukah, de iz nim ldi pucajata; še jetka več na drži, kokr prauja; al ferbec, ta se pa na pesti ugnat. Zatu m na u mende

nubedn zameru, če tud jest na te bulezen trpim, če sm tud jest ferbčen in če sm unkat mal na ušesa uleku, ke sta se gspud žepan dohtar Taučar in gspud podžepan dohtar Trillar neki med saba špeterala in se zafrkavala.

Tu je blu na ta noumo Zabjek na mostouže. En čas sta hudila ke pa sm usak iz sojem šriftam pud pajzdha in mahala iz rukam ukul sebe, kokr de b s mislela skočt u lase. Kua sta guvur-la, nism mogu slišat; iz mahajna in upletajna ukul sebe sm mogu sam tulk vn pusnet, de s na delata pusebne kuplemente, ampak, de jima na gre neki dobr skp. Naenkat je prjeu gspuda dohtarja Trillarja krč u bodl ud predouge hoje in ustaula sta se na konc mostuža u kot.

»Holt, Pepe,« sm s mislu; »tela pa ti lohka kej prefeteraš zase. Ud takeh brihtne in gvautne gspudu lohka člouk zmeri kej prefetera, ke mu pride, če preh ne, pa čez sedem let prou. Murde kašne paragafe mrcvarta in vihata, al pa kej družga tacga, ke je dobr za čluveka, če ve.«

Šou sm zatu lepu teb nč men nč naprej preke konc mostuža in se delu, kokr de b se za ceu svet nč am na jemau, ta nar mn pa za gspuda dohtarja. Ke sm pršou že bliz gspudu, usedu sm se na tiste luknce pr vokne, ke gurtota vn pihaja in naredu sm se, kokr de b zadremu.

»Hedu s ja pukidu, prjatu doktor!« se je uglasu gspud dohtar Taučar.

»Sej s m tud ti pumagu! Če s ti res bl kunšn. kokr jest, pa b m reku: prjatu mouč in drž jezek za zubmi, pa b blu use dobr, branu se je iz usm šterem gspud dohtar Trillar.

»Kua um jest tebe učiu! A sm jest toj štruhtar? Ti deli pu sojem, jest pa pu sojem in če ja ker ud naj zafura, nej sam trpi.«

»No, za kua pa nis delu pu sojem? Za kua s pa ceu teden pu »Sluenskem Narude« šimfu čez klerekalce, de sa figa mož, de besede na držeja, in druge take rči. A b na blu bl pameten ud tebe, če b namest tistga zabaulajna puvedu raj kej ud španskega rebeljona. Španjolci te na uja nekol za jezek prjel, tu s brez skrbi, ke mende »Naruda« na bereja, al pa več špasa zastopja, ket naš klerekalci.«

»Kua »Narud«? Kua uš »Narud« tle umes štu? Če u »Sluenskmu Narude« kašna naumnast vn bleknem, s lepu ruke umijem, če me klerekalci primeja, in pravem, de jest nism uržah, če se »Narud« kej zlaže, in usa udguvornast na take zvalim, ke pr »Narude« nč za guvom nimaja in ke jm klerekalci na morja du žiuga. Kulkat sm že tu naredu in kua je, blu pol? Klerekalcem se je mal nus pubesu in mirna Bosua.«

»Tist je že res, de se znaš ti sojeh grehu utrest, kokr gus mukrote, kedr iz vode prkubaca; če t pa ker tu verjame, je pa druh uprašajne.«

»Kua men mar, če m vrjame kdu al pa ne. Jest mislem soje, klerekalci pa soje in delama lepu naprej skupi, kokr de b se nč hudga na zgudi. In zabaulama pu časneke, de se kar kadi. Ti pa greš in začneš čvekat na shode in zmerjat klerekalce; še clu samga deželnega glavarja gspuda dohtar Šuštaršiča na pesiš prgmah. Ja, prjatu, tu je pa neki družga! Kej tacga pa klerekalci na pužreja kar tku, kokr ti purmanu bedr. In če te pol primeja za jezek? Kua čš nardet. De s blu pijan, ke s tu guvuru, se na moreš zguvarjat, kokr se zguvarjaja ta nar bl navihan aduti, de jm sudnija na more preveč na pauce stopt; en dohtar, kokr s ti, pa vnder na more jt pijan na shod. Iz shoda no, iz shoda že nč na rečem; ampak na shod jt pijan in tam guvort in ldi upraulat, tu pa vnder na gre, tu morš sam vedet, de na gre. No, in kaj čš pol nardet, če te primeja?! U tla morš gledat, rdeč ratat čez ušesa gor in ubugat jh moreš in nardet, kar t zašafaja. Tu je še ta nar bulš. Če se pa kujaš in zmruješ; no, pol pa rečeja čist ajnfoh: prelub Ignacius, pejd u štalacius gnuj kidacius in purtir u deželnem dvorc t zapre urata za hrbitam, kokr jh je za najinmo prjatlam plac-

pravaši. Dr. Trumbić se bo zopet posvetil avokaturi.

Boj kinematografom! Ze lani je izšlo dne 22. februarja naučno ministrstvo odlok, s katerim opozarja na npravne nevarnosti, ki so združene s kinematografskimi predstavami ter radi tega šolskim vodstvom nalaga, da strogo pazijo na to, da mladina brez dovoljenja k njim ne zahaja. S to odredbo je ministrstvo samo pred celim svetom obsodilo predstave, ki jih nudijo kinematografi. Te predstave vzbujajo v človeku vse živalske strasti, krvoločnost, poltenost, dražijo živce ter morijo vse dobre čute. **Prav isto velja tudi o kinematografih v Ljubljani.** Kdor je le enkrat videl tiste plakate, tiste pijance, ubijalce, krvoločneže na teh plakatih in izvržek tistih propalih ženskih obrazov na njih, ta si je moral takoj napraviti najhujšo obsodbo. Ni čuda torej, da se vsak pošten človek ogiblje takih kinematografskih predstav, ni čuda tudi, da vidijo vsi dobri stariši v takih kinematografih nevarnost za svoje otroke in končno kvarijo kinematografi okus. Šolske oblasti so začele z vso pravico najstrožje prepovedovati mladini obisk kinematografov. To se je zgodilo na Tridintinskem v južni Tirolski. Odlok je izšel, s katerim se vsem srednješolcem in sploh vsi mladini strogo zabranjuje, hoditi k predstavam v kinematografe. Ravno isto se je te dni zgodilo v Bukovini, kjer je šolska oblast v Černovicah vsej šolski mladini brez izjeme prepovedala obisk kinematografskih predstav. Boj se je torej začel proti kinematografom, ki so s slabimi predstavami postali ognjišče propalosti. **Naj naš c. kr. deželni šolski svet strogo nastopi za varstvo mladine v ti prevažni točki in naj tudi on strogo prepove vsi šolski mladini v ljudskih, srednjih in drugih šolah zahajati k predstavam v kinematografe!**

Pritožba liberalcev zoper zmago S. L. S. pri občinskih volitvah v Selcih je ovržena. Liberalci so torej za eno blamažo bogatejši.

Farizeji. Goriški »Novi Čas« piše jako dobro: Kdo zabavlja proti odpravi nekaterih praznikov? Morda pobožno ljudstvo ali kateri naših pristašev? Tem kaj takega niti v glavo ne pade, ker vedo, da lahko izvršujejo vse cerkvene pobožnosti kakor prej. Ampak zabavljajo **liberalni lenuhi**, ki se bojé, da bodo morali po uradih morda nekaj dni več delati, kakor do sedaj; zabavljajo **liberalni oštirji**, ki se bojé, da bodo odslej dalje nekaj manj dobili, ker bodo raje hodili ljudje ob odpravljenih praznikih za poštenimi in nujnimi opravki kakor pa v oštarije; zabavljajo **svobodomiselní učitelji**, ki jih nobenkrat v cerkvi ni bilo, ker se bojé, da šolske oblasti uvedejo pouk otrok ob nekaterih dnevih, ki so bili do sedaj radi praznikov prosti; zabavljajo tisti **konečno, ki so prej zabavljali, da je preveč praznikov** in ki ob njih niti k maši niso hodili. — Ti pa, dragi čitatelj, pusti jih kričati, ker drugega ne znajo.

Shod. Včeraj se je vršil v Šturijah pri Ajdovščini občni zbor Orla, katerega se je udeležilo tudi veliko drugega ljudstva. Govoril je Fr. Terseglav.

Umrl je včeraj v Trzinu zasebnik g. Ivan Ložar, star 80 let. Pogreb bo jutri v nedeljo ob 9. uri. Rodbini naše iskreno sožalje!

rešpehtarjam. Zdej, kokr s vidu, nam na nubedn izgovar nč nucu. »Izjava« sva mogla dat in pred celmo svetam ubstat, de sma ldi farbala in de sa klerekalcj ta nar bl pušten lde pud soncam. Prjatu, tu ni igrača! Kdu nama u pa še kej verjeu, kašn butl h večem, druh pa ne; in usega tega s ti uržah, ke se na znaš masat.«

»Zdej je že, kar je in nekar m naprej na meč, ke sm že tku sam nase jezen — — —«

Tekat pa je stopu iz eneh urat sudnisk pisar in publiku gspuda dohtar Trillarja — — —

»Astn, jest morm jt.« je reku gspud dohtar Trillar in segu gspud dohtar Taučari u roka. »Se pa pu kusil u kavarn »Europa« vidva in se naprej pumenva.«

»Nak, u kavarna »Europa« pa na grem, udkar sva nardila taka »Izjava«! Misleš, de sm naumen, de me uja tam ulekl in se iz mene norca delat? Nkol več u kavarna »Europa«! Če šš prid u kavarna h Vospernik u Juduska steza, tam naj na puznaja, kufe je pa glih tku dobr, kokr u »Europa«.

»Dobr, se vidva pa pr Vospernik! Vela« in šla sta narazen. Jest sm se pa naredu kokr de b se zbudu, ke je publiku tam iz eneh urat sudnisk pisar:

Boitatu Pepe iz Kudeluga.

Lloydova palača prodana. Železnično ministrstvo je kupilo od Lloydja palačo, ki stoji na trgu Velike pošte. Dosedaj je imelo že ravnateljstvo državne železnice svoje prostore v tej palači. Kupna cena znaša 3 milijone kron. Palača je nesla Lloydu letno 3%. V tej palači so prostori »Austro-Americane« in ekspedicijske tvrdke »Adriatic«. Ravnateljstvo drž. železnice bo rabilo vso palačo zase in odpovedalo drugim najemnikom prostore. Palača je bila zidana leta 1895.

Zmaga delavcev v Pulju. Stavka puljskih občinskih delavcev, o kateri smo že poročali, se je končala včeraj s popolno zmago delavstva. Župan Vareton se je moral udati pritisku javnosti in celokupnega delavstva, ki je grozilo s splošno stavko. Trdovratnost puljske kamore je že dosedaj stala občino čez stotisoč kron. Poraz magistratne liberalne klike je izzval med delavstvom in sploh med prebivalstvom splošno navdušenje.

Dvovprežna kočija s tremi osebam se zavalila 20 metrov globoko pod cesto. Veleposestnik Jožef Živec iz Skopja na Krasu ima sina Jožefa, ki je gostilničar v Idriji, kamor se je preselil lanske leto. Prevzel je znano »cesarsko« gostilno v Idriji, misleč, da bo gmotno boljše shajal kakor doma na Krasu. Ali bolezen se ga je lotila in bil je že v ljubljanski bolnišnici, odkoder so ga prepeljali zopet v Idrijo. Ker se je bolezen slabšala, so brzojavili minole dni očetu Jožetu Živcu v Skopo, naj pride obiskat bolnega sina v Idrijo. In res sta se napotila pred par dnevi oče in mati proti Idriji. Z vlakom sta se peljala do Sv. Lucije. Tam sta našla dvovprežno kočijo, v kateri naj bi se peljala v Idrijo. Bila je noč. Voznik je bil še precej natrkan. Nič hudega sluteč so se vozili dalje. Ko pridejo blizu Zelina na Cerkljanskem, zdrsnejo konji in kočija z Jožefom Živcem, z njegovo soprogo in z natrkanim hlapcem nizzdoli pod cesto proti reki Idriji. Kočija se je preobrnila, imenovani so padli iz kočije, konji so se valili proti Idriji, in tako so bili vsi v nevarnosti, da končajo svoje življenje. Vsi so se valili nizzdol. Prizor je bil grozen. Na vpitje na pomoč so pritekli sosede, ki so končno rešili ponesrečence iz smrtnih nevarnosti. Kočija se je polomila, konji so se poškodovali, Josip Živec pa si je zlomil nogo. Manjše poškodbe pa sta dobila natrkan voznik in soproga Živčeva. Namesto k bolnemu sinu v Idrijo so Živca takoj prepeljali v ljubljansko bolnišnico. — Uvedla se je proti vozniku orožniška preiskava. — Le čudež je, da se ni zgodila hujša nesreča, katere žrtev bi bile lahko vse tri osebe. — Poročajo nam o zopetni nesreči v Živčevi družini. Jožef Živec, sin Jožefa Živca iz Skopja na Krasu, ima gostilno v Idriji. Pri njem stanuje tudi njegov brat, ki obiskuje 5. razred tamošnje realke. Te dni je prišel iz šole domov in ga je prišlo tako grozno slabo, da so mislili na gotovo katastrofo. Nihče ni vedel, kaj je dijaku. Konečno je prišedi zdravnik konstatiral, da se je dijak zastrupil s hrenom — seveda nevedoma. Komaj so ga rešili gotove smrti.

Napad na ravnatelja dalmatinskih državnih železnic. Spljit, 2. svečana. V četrtek je streljal neznan človek na ravnatelja državnih železnic, Oskarja Krittnerja v Krinu. Neznavec je streljal iz zasede in oddal več strel, ki so ravnatelja težko ranili. Prepeljali so ga v sanatorij v Spljit, njegovo stanje je zelo resno.

V sedmih urah z Dunaja v Trst. Iz Mödlinga poročajo, da se je poizkus z novim brzovlakom, ki ima železniški stroj in samo dva voza dobro obnesel. S tem brzovlakom se bo mogoče pripeljati z Dunaja v Trst v sedmih urah.

Premeščenje. Iz Kranja poročajo: Zelo priljubljeni g. Anton Čop, vodja boleznega urada, je po 21letnem službovanju v Kranju premeščen v Kočevje, Valentin Čop, deželni užitniški uradnik, iz Kranja na Jesenice. Oba gospoda sta bila zelo priljubljena in jima v novem službovanju želimo veliko sreče.

Kako drugod skrbe za narodno obrambo. Tržaška podružnica »Lega Nazionale« je zbrala v enem letu 200.259 K 71 h. Leta 1893 je ta podružnica izkazala za dve leti 450.000 K, sedaj izkazuje že 200.000 K.

Poštna zveza med Aleksandrijo in Trstom na Lloydovih brzoparnikih »Wien« in »Helonan« se je vpeljala 21. januarja po sledečem urniku: Nedelja ob 1. uri odhod Trst, prihod v torek ob 4. uri; ponedeljek ob 11. uri prihod Brindisi, odhod ponedeljek ob 6. uri; ponedeljek ob 1. uri odhod Brindisi, prihod ponedeljek ob 4. uri; sredo ob 2. uri prihod Aleksandrija, odhod sobota ob 3. uri. Pomorska poštna ambulanca, ki vozi na teh parnikih, je podrejena poštnemu ravnateljstvu v Trstu. Uradniki pošte so iz Trsta. S prvo pošto peljal se je generalni nadzornik Wagner.

Tatvine na Riglu. Franc Pucelj, okoli 18 let star, nezakonski, rojen v Ambrosu, katerega je vzel, ker mu je mati

umrla, kot dečka rejenčka Franc Senica iz Dol. Sič št. 6, je sedaj zelo prekanjen tat. Goričmenovani je pred orožništvom in gospodsko sedaj priznal vse tatvine okolu Vel. Rigla ter izjavil, da jih je sam storil in ne v družbi nekega sotatu. Druge osebe je ovađil le radi tega, ker je bil na nje jezen, ker ga niso marali v »fantovski družbi«. Rekel je, da si je to izmislil, ker je nekoč čital povest o razbojnikih in hotel je, da bo tudi on znamenit, — zato se je v krajih, kjer je kradel, podpisaval na stene in izrazil: »Ne boste me dobili.« Vse po Francu Pucelju imenovane sokrivce je okrajno sodišče izpustilo iz zapor. Po vaseh pa fantje zaprisejajo, naj ga sodišče odda njim, da ga sodijo, da bode vedel drugim jamo kopati in se o njih lagati.

Sin umoril očeta. Poročali smo, da so pri Izoli našli umorjenega 50 let starega posestnika Janeza Marčiča. Predvčerajšnjim so aretirali morilca — njegovega 22 let starega sina Janeza Marčiča. Morilec je svoje dejanje že priznal. Izjavil je, da je očeta umoril, ker je pijan vedno pretepaval mater.

Konkurz Juršič. Usnar Franc Juršič se je priselil pred šestimi leti v Kandijo. Tam je izvrševal svoj posel. Hotel je pa naenkrat bogat postati in vzel zato v Novem mestu v nekdanj Hočevarjevi hiši prodajalno v najem. Nabavil si je od raznovrstnih tvrdk za nad 15.000 kron blaga in ga začel zelo po ceno razprodajati. Vposlil je za prodajalno tudi svojega brata, da je tam tržil. Kupčija je dokaj dobro procvitala. Juršič je pa prodajalno opustil in opustil je tudi plačevanje dolgov, »faktur«. Napovedal je konkurz. Trdkam se je ta nastop zdel zelo sumljiv in so začele po denarju in blagu poizvedovati. Orožništvo je izsledilo pri Juršičevem tastu Janezu Planinšku na Kogljem več zabojev usnja in enega konja, katerega mu je konfisciralo, Juršiča pa oddalo v hišo pokore. Na svojo hišico z vrtom je pustil vknjižiti tasta — seveda z njegovim dovoljenjem, — za 6000 K, tako da bi tvrdke poizgubile popolnoma vse dolžne vsote. Tudi temu je prišla roka pravice na sled.

Senzacijske aretacije v Sežani. Te dni je bilo izvršenih v Sežani nekaj aretacij, ki vzbujajo po vsem Krasu silno senzacijo in pozornost. Zasledili so v velikem zasnovano in široko razproščeno odiranje ubogih kraških kmetov. Kakor se čuje, je bil glavni organizator tega oderuštva neki Rebec, uradnik pri sežanskem notarju dr. Rumerju in duša vse liberalne agitacije na Krasu. Imel pa je več pomagačev, ki so na najrazličnejše načine lovili kmete v svoje mreže; navadno so jih upijani in jim dajali v podpis menice, glaseče se neredko na dvakratno svoto, kakor jo je pa dolžnik v resnici dobil. Če je prišel tem pijavkam v kremplje posebno omejen človek, so ga toliko časa pridržali v Sežani, da je revež zapil vse posojilo do zadnjega vinarja; iz strahu, da se vrne domov praznih rok, je žrtev podpisala novo menico za večjo svoto, da je le dobila nekaj kronic v roke. Poučeni viri trdijo celo, da je stala za vsemi temi goljufijami zelo ugledna oseba, ki je tudi sodišču dobro znana. — Doslej so bile aretirane tri osebe. Dve so za slšljanju izpustili zopet na prosto, omenjenega Rebca pa so pridržali v zaporu. Oglašja se vedno več žrtev brezvestnega oderuštva. O umazani aferi velikih narodnjakov prosimo poročiti!

Zrakoplovi in pustni korzo. Baje bodo na pustni torek vsi aeroplani, ki so v Gorici, pluli nizko nad mestom. Častniki bodo iz njih metali cvetice. To bodo res cvetice z neba!

Nesreča s petrolejem. V Velikem Repnu si je 11letna deklica Justina Lazar mazala lase s petrolejem. Približala pa se je preblizu ognja na ognjišču. Lasje so se vneli in dobila je hude opekline na obrazu in rokah.

Letošnji občni zbor »Südmarke« bo v Solnogradu.

Z biciklja je padel in se ubil v Gorici 18 let stari krojaški pomočnik Vinko Zbona.

Vsled potresa alarmirana policija. Zvečer 31. januarja ob 10. uri so čutili na Reki močan potresni sunek. Zvonar cerkve sv. Jeronima je mislil, da so v cerkvi vlomilci in je alarmiral policijo. Močno oborožena policija je obkrožila cerkev in eno uro iskala tatov.

Umrla je v Šiški posestnica, trgovka in gostilničarka gospa Alojzija Tonih.

Samoumor ali nesreča? Po odhodu dunajskega brzovlaka z Reke, so našli predvčerajšnjim na progi južne železnice silno razmesarjeno žensko truplo. Takoj uvedena preiskava ni še mogla dognati ali se je tu dogodil samoumor ali pa nesreča.

Splavljenje drugega avstrijskega dreadnoughta. Drugi avstrijski dreadnought bo spuščen v morje dne 23. marca v ladjedelnici pri sv. Roku pri Trstu. Slavnosti bo prisostvoval prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand.

»Adria« delniška pivovarna v Trstu. Jadranska banka v Trstu in gg. Peter in Jurij Liebman so dobili vladno dovoljenje za ustanovitev imenovane družbe, katera prevzame od leta 1820. eksistirajočo in sedaj moderno urejeno eksportno pivovarno in sladovno v Senožečah. Delniška glavnica znaša 1.000.000 K, od katerih je z apotom in potom privatne subskripcije že 700.000 pokritih, ostalih 300.000 K bode izloženo te dni na javno subskripcijo.

Nesreča ne počiva! Dne 31. januarja t. l. so železniški delavci na progi št. Peter — Gor. Ležeče porivali ročni železniški voz. V bližini čuvajnice št. 770 je pridrdral osebni vlak št. 35. Ko je vlak mimo vozil, je nekdo vrغل neko trdo reč iz kupeja, in tako ranil na glavo delavca Jakoba Špetič iz Neverk pri Košan. Delavec je moral iti iskat zdravniške pomoči s prvim vlakom v postojnsko bolnišnico.

Ij Uslužbenci mestnega magistrata, od katerih so nekateri tako neprevidni, da za volitve v trgovsko in obrtno zbornico celo v službi agitirajo za liberalno stranko, se silno motijo, ako menijo, da se razmere na magistratu niso nič izpremenile in da bodo svoje strankarstvo lahko tudi sedaj ljudem tako nekaznovano prodajali, kot so to delali prej. Mi imamo že pot, da vsem tem ljudem pridemo do živca!

Kamenje proti vlaku. Med Predolami in Grosupljem so stali ob dolenjski

Najbolj zdrava
kavina pijača
je že 20 let
Kathreinerjeva
Kneipova
sladna kava.

Reoničen
nadomestek kave!

Kathreinerjeva
prinese srečo v hišo.

Med. univ. dr. **Pavel Avramović**
bivši sekundarij deželne bolnice

ordinira od 3. februarja naprej za vse bolezni
od 9. do 12. ure dopoldne
in od 2. do 5. ure popoldne

v Vrhovčevi ulici 12, I. nadstr., levo.

železnici 24. januarja štirje neznani moški. Ko je privozil vlak, je zagnal eden kamen proti vagonom. Kamen je razbil šipo in zletel v službeni voz vlakovodje.

— **Župnik Zalokar umrl.** Iz Amerike se naznanja, da je pri sv. Barbari v Bridgeville dne 18. januarja umrl tamošnji župnik gosp. Josip Zalokar. Rajni je bil rojen leta 1854. v Gorjah, bil leta 1879. v Ljubljani posvečen v mašnika, služboval najprej v ljubljanski škofiji kot kaplan in je leta 1888. odšel v Ameriko, kjer ga je sedaj smrt dohitela. Ranjki je iz Amerike podpiral razne doberodnelne naprave v svoji domovini, za kar naj mu bo Bog plačnik. Priporoča se v pobožno molitev svojim sošolcem in prijateljem!

— **Streljal, pa nič zadel.** Jožef Pahor, doma iz Kranja, mehanik, zdaj v Trstu, je streljal na svojo ženo Ernestino, ker mu je ta očitala nezvestobo, a je ni zadel. Bil je aretiran.

— **Samoumor 16 letnega dekleta.** V Zagrebu se je 30. m. m. s štirimi strelji iz revolverja usmrtila 16letna Dragica Gredelj — menda iz nesrečne ljubezni.

— **Sherlok Holmesove povesti.** Celemu nalogu današnje številke je priložila knjigarna Ig. pl. Kleinmayer & Fed. Bamberg tiskovno polo navedenih detektivskih povesti, prevedenih po-angleškem izvirniku. Poli je priložena obenem tudi naročilnica. Na to prilogo opozarjamo cenj. čitatelje.

— **Društvo v Avstriji** je sedaj 104.770!

Ugodni uspehi, ki so jih v preteklih letih dosegli pri uporabi praškega domačega zdravila, so mu zagotovili stalno mesto med domačimi zdravili. Hladilen, antiseptičen in bolečine lajšajoč učinek praškega domačega mazila so pripoznali pri vsakovrstnih ranah ter dosegli z njim presemetljive uspehe ter pridobili izdelovalcu B. Fragnerju, c. kr. dvor. dobavitelju sloves celega sveta. Dobi se v vseh tukajšnjih lekarnah.

Ljubljanske novice.

Ij **Cenjene inserente v Ljubljani** in sploh na Kranjskem tem potom vnovič opozarjamo, da sprejemamo oglase le naravnost brez posredovanja kakih anončnih pisarn.

Ij **Občinski svet ljubljanski** ima redno sejo v torek, dne 6. februarja 1912, ob 6. popoldne v mestni dvorani. — Dnevni red: 1. Javne seje: I. Naznanila predsedstva. 2. Odobrenje zapisnika zadnje seje. 3. Personalnega in pravnega odseka poročilo o dopisu mestnega magistrata glede izvolitve raznih odsekov ter direktorijev in pa zastopnikov občinskega sveta v razne korporacije, in sicer: odsek za uboge; direktorij mestne elektrarne; direktorij mestnega vodovoda; klavnično ravnanstvo; direktorij mestnega užitinskega zakupa; direktorij mestne zastavljavnice; disciplinarna komisija; naborna komisija; mestni stalni zdravstveni svet; šolski odbor za obrtnonadaljevalne šole; realna komisija; šolski odbor trgovske gremialne šole; kuratorij slovenske trgovske šole; društvo za zgradbo delavskih stanovanj; društvo avstr. srebrnega križa, podružnica Kranjska; Elizabetna bolnica. 4. Stavbnega odseka poročilo o prošnji Kranjske hranilnice za izpremembo regulacijskega načrta kat. občine Gradišče glede ceste za novim nemškimi gledališčem. 5. Samostalni predlog občinskega svetovalec dr. Josipa Pipenbacherja glede ustanovitve državne realne gimnazije tipa A. v Ljubljani. — B. Tajne seje: Personalnega in pravnega odseka poročila: 1. o prošnji za razpisano Matija Debeljakovo ustanovo; 2. o prošnji za razpisano mesto blagajnika mestne zastavljavnice. Finančnega odseka poročila o četvero raznih prošnjah za podpore. Obrtnega odseka poročila o prošnjah za razne obrtne koncesije.

Ij **Slovesna inštalacija novega šentpeterskega župnika.** Včeraj se je vršila slovesna inštalacija novega šentpeterskega župnika g. Janko Petriča, ki jo je vodil gospod prevzvišeni knezoškof. K pozdravu se je zbrala velika množica faranov; cerkev brala je bila polna občinstva. Pred vhomom sta novemu župniku izročili gdč. Kregarjeva in gdč. Jegličeva cerkvena ključa in razpelo sv. križa kot pozdravno darilo šentpeterskih faranov. Cerkevno propoved je imel prevzvišeni knezoškof, slovesno sv. mašo je daroval novi župnik, pri kateri je prepeval pevski zbor ob spremljevanju vojaškega orkestra. Pri sprevedu je tvorilo 70 »Orlov« šentpeterske fare špalir. Dekoracija cerkve je bila nad vse sijajna; na predvečer sta bila zvonika električno razsvetljena ter so pevci priredili novemu župniku podoknico. Smelo lahko trdimo, da take slovesnosti še ni videla šentpeterska fara. Tudi mi se pridružujemo šentpeterčanom in kličemo novemu župniku, neumornemu delavcu na polju prave ljudske prosvete: Na mnoga leta! Na delo naprej do ciliat

Ij **Jutri zvečer v Ljudski dom!** Opozarjamo cenjene čitatelje v Ljubljani in okolici na jutrišnjo veležabavno predpustno prireditev »Katoliškega društva za delavke«, ki se prične jutri zvečer točno ob 6. uri v veliki dvorani »Ljudskega doma«. Na vsopredu so izključno samo nove točke, ki se doslej še niso vprizarjale na nobenem odru. Pevskim in tamburaškim točkam slede trije veležabavni prizori: »Oh ta Polona«, »Čarobni mlin«, in »Navihana hišna«, eden bolj smešen kot drugi, tako da boljše poštene zabave ne bo lahko najti ta večer. Cene prostorum so znatno znižane. Somišljeniki in somišljenice, porabite to ugodno priliko!

Ij **Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov** ima jutri, v nedeljo 4. februarja, ob pol 11. dopoldne v društvenih prostorih svoj redni mesečni shod. Ker so na dnevnem redu važne zadeve, naj se ga vsi člani zanesljivo udeležijo. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

— **Občni zbor »Slovenskega osrednjega čebelarstva društva za Kranjsko, Štajersko, Koroško in Primorsko«** se je vršil včeraj dopoldne v Mestnem Domu v Ljubljani. Udeležba je bila obilna. Zaradi sedaj vladajočih razmer je bilo neobhodno potrebno, da se je izvolil večinoma nov odbor. Za predsednika je bil izvoljen gosp. Hafner Maté, c. kr. notar v Ljubljani in za podpredsednika g. Verbič Josip, c. kr. profesor v Ljubljani. Ker je bivši predsednik g. Franc Črnač takoj po izidu volitev zapustil zborovanje, je prevzel predsedstvo novoizvoljeni predsednik ter nadalje vodil volitve odborov. V odbor so bili izvoljeni gg. Žnidaršič Anton, tovarnar v Ilirski Bistrici, Babnik Janko, asistent v tobačni tovarni v Ljubljani, Strgar Janko, čebelarški trgovec v Bitnjah, Humek Martin, deželni sadjarski učitelj v Ljubljani, Zirkelbach Hinko, hišni posestnik v Ljubljani. V odboru je tudi virilist g. Francšek Rojina, urednik »Slovenskega čebelarja«. Za namestnika sta bila izvoljena gg. Gregorič Franc v Strlacu in Vidmar Matevž v Škofji Loki. Za revizorja pa dr. Babnik J. N., posestnik v Dravljah in Korbar Avgust, nadučitelj v Preserju.

Ij **Poročil** se je danes g. Anton Kajaž, c. kr. sodnik iz Velikih Lašč z gdčno. Danico Kavčič, hčerko predsednika okrožnega sodišča v pok. in dvornega svetnika gosp. Jakoba Kavčiča.

Ij **Zahrbtni napad.** Ko je šel sinoči Anton Zgajnar, 20letni mesarski pomočnik iz Kramarjeve gostilne proti domu, je nenadoma prišel k njim nek neznanec in ga sunil dvakrat z nožem v hrbet. Zgajnarja so morali prepeljati v bolnico.

Ij **Umrla** je gospa Srše. Šentpetersko prosvetno društvo se udeleži jutri, v nedeljo, dne 4. svečana t. l., pogreba gospe Sršetove iz hiše žalosti na Poljanski cesti na pokopališču. Vabimo člane, da se udeležijo pogreba v obilnem številu. — Odbor.

Ij **Poskušen samoumor.** Sinoči je prišla 25 letna kuharica Marija Sturmova, rodem iz Weithofena s svojim ljubimcem v navskrižje, kar jo je tako užalilo, da je šla iz Ahaciljeve ceste naravnost na sv. Petra nasip, kjer je slekla jopico, odložila klobuk in bo ter skočila v vodo. To je pa videl O. Črtalič od 17. pešpolka ki je takoj priskočil Sturmovi na pomoč in jo otel gotove smrti. Poklicali so rešilni voz in jo prepeljali v deželno bolnišnico na opazovalni oddelek.

— **Štrajk budimpeštanskih urednikov.** Budimpešta, 2. svečana. Uredništvo »Pesti Naplo«, enega največjih budimpeštanskih listov, je začelo stavkati. V četrtek zvečer so podali uredniki lastniku lista pisane zahteve po 25 odstotnem zboljšanju plače. Ko se jim je ta zahteva odbila, so utaknili svoje rokopise v žepu, zapustili uredniške prostore in šli v bližnjo kavarno. Proti 10. uri zvečer je poklical lastnik lista enega izmed njih k sebi in obljubil, da bo nekaterim plače zvišal, za druge pa si pridržal pravico poskušnje. Uredniki so pogoje odklonili in tako ne priniša list nič drugega kakor suha poročila raznih korespondenc. Enake stavke se obetajo tudi v drugih uredništvih.

— **S prihodnjim tednom se ustavi »Slovenec«** vsem, ki nemudoma ne ponove naročnine.

Telefonska in brzozjavna poročila.

— **ŠTAJERSKI DEŽELNI ZBOR — ODGODEN.**

— **Gradec, 3. svečana.** Predvčerajšnja in včerajšnja pogajanja so se razbila. Odlok, s katerim se deželni zbor odgodi, bo še danes izročil deželnemu glavarju.

— **ZMEDE NA HRVAŠKEM.**

— **Zagreb, 3. februarja.** Včeraj dopoldne se je podal prof. Silović k za-

prtim dijakom na univerzo, da se z njimi pogaja. Dijaki so izjavili, da ne zapuste preje vseučilišča, dokler ne dobe zadoščenja za dogodke v noči od srede na četrtek. Popoldne se je prof. Silović vrnil in izjavil, da **profesorski senat soglaša z dijaštvom.** Rektor Domac bo **»lstopil.** Njegovo odstopitveno izjavo pričakujejo te dni. Dijaki so nato univerzo zapustili. Danes je bila univerza zopet otvorena. Predavanja se še ne vrše, ker danes poslojpe še snažijo. Prične se zopet redno predavati v ponedeljek. Splošno pozornost je vzbudilo, da so se podali teologi v vseučilišče k zaprtim tovaršem in bili od njih navdušeno pozdravljeni.

POSILANCI PRIDEJO V ZAGREB.

— **Zagreb, 3. februarja.** Hrvaški poslanci, ki so bili izvoljeni pri zadnjih volitvah so izjavili, da pridejo dne 7. t. m. ko bi se imel sestati sabor v Zagreb. Oni nepriznajo razpusta sabora potom »Narodnih Novin«, ker je to protustavno. Hočejo, da se jim v saboru prečita kraljev reskript, kakor to določa zakon. Pričakujejo se na ta dan nemiri.

— **SPOMENICA HRVAŠKIH POSILAN-CEV IN ODGOVOR OGRSKEGA MIN. PREDSEDNIKA. — NEČUVENA NE-SRAMNOST GROFA KHUENA. — SAVOR HOTEL ODCEPITI HRVAŠKO OD OGRSKE.**

— **Budimpešta, 3. februarja.** Bivši justični minister Polonyi je danes vlado interpeliral, ali je res, da je ogrska vlada, preden je hrvaški sabor z reskriptom v »Narodnih Novinah« razpustila, prišla v posest dokumentov, ki dokazujejo, da je hrvaški sabor name-raval takoj, ko se sestane, skleniti, da se hrvaška od Ogrske odcepi? Nadalje je vprašal interpelant vlado, ji je li znano, da sta poslanca Zagorac in Sersardi predložila cesarjevi kabinetni pisarni in pisarni prestolonaslednika inikovi spomenico, ki prosi cesarja, naj hrvaške zemlje združi in odcepi od krone sv. Stefana?

Min. predsednik grof Khuen je odgovoril, da je vlada v resnici izvedela, da hoče sabor takoj v prvi seji skleniti, da se hrvaška od Ogrske odcepi. Ogrska vlada je bila primorana takoj storiti energičen korak, da tudi samo možnost take demonstracije prepreči. Kar pa se tiče spomenice, vlada ničesar ne ve, da bi bila pred cesarja ali prestolonaslednika taka spomenica dospela. Na kabinetno in prestolonaslednikovo kabinetno pisarno se naslavlja veliko takih stvari in vedno je nekaj sanjačev, ki so srečni, da morejo o sebi trditi, da so to ali ono reč v kabinetni pisarni oddali. Sicer pa ni prestolonaslednikova vojaška pisarna politična in nima političnega vpliva. Ona nima političnega vpliva, pač pa velik koš za papir. (Veselosť.) »Take reči se v papirni koš mečejo!«

HRVAŠKA TRIALISTIŠKA SPOMENICA.

— **Dunaj, 3. februarja.** Vsi listi prinašajo ekscerpt hrvaške trialistiške spomenice na cesarja.

ADVOKAT SE MRTEV ZGRUDIL.

— **Dunaj, 3. februarja.** Tukaj je v razpravi dvorani okrožnega sodišča v II. okraju zadela advokata dr. Emila Eizenschitz kap, ravno, ko je končal svoj zagovor. Advokat je takoj izdihnil.

NAD 100 MILIJONOV MARK VEČ ZA ARMADO.

— **Frankobrod, 3. februarja.** Nova vojaška predloga, ki zahteva pomnožitev in ki jo vlada parlamentu takoj predloži, bo zahtevala vsako leto 100 milijonov mark več.

PARNIK »ALLEGHANY« SE POTOPILO.

— **Newyork, 3. febr.** Parnik Hamburg-Amerika-proge »Alleghany« je trčil skupaj z angleškim parnikom »Roma-ron« in se potopil. Moštvo in pasažirji so se rešili.

— **DEMISIJA SRBSKEGA KABINETA.** — **Belgrad, 3. februarja.** Kralj je sprejel demisijo kabineta.

ŽELEZNICARJA VRGEL NEKDO POD VLAK.

TAJINSTVENA ZADEVA.

— **Trst, 3. februarja.** Dne 2. t. m. zvečer se je pripeljal v tovornem vlaku s svojim bratom železničar Anton Mislej iz Nabežine s tako zmečkanima rokama in nogo, da so mu morali zdravniki odrezati obe roki in prste na eni nogi. Reče je povedal, da ga je nekdo v Nabežini pod tovorni vlak sunil, ko je brzovlak peljal v postajo, da torej ne gre za nezgodo. Ker je bil tudi brat, ki se je pa medtem bil že v Nabežino vrnil, nekaj tajinstvenega namigaval, so začeli zadevo preiskovati. Uslužbenci na nabežinskem kolodvoru, ki so nesrečnega na tovorni vlak naložili, so rekli, da ga je vlak povozil. Mislej

ima ženo in 6 otrok. Nahaja se v zelo nevarnem stanju.

STRAŠNA RODLINSKA TRAGEDIJA.

— **Peterburg, 3. februarja.** Osemletni sinek profesorja fizike in matematike Warsarja se je iz doslej neznanih vzrokov obesil na jermenu. Oče je vsled žalosti zblaznel, nakar se je mati zastrupila.

OD AVSTRIJSKIH DEŽELNIH ZBOROV.

delujejo sedaj samo deželni zbori na Nižje Avstrijskem, Moravskem, v Šleziji, na Koroškem, Solnograškem, Kranjskem, Predarliskem, Goriškem in Tržaškem. Sklicani niso bili radi obstrukcije deželni zbori češki, bukovinski in istrski, zasedanje gorenje-avstrijskega deželnega zbora je radi nemškonalne obstrukcije odgode-no, vsak čas je pa pričakovati tudi odgođenja tirolskega deželnega zbora.

POMLADNO ZASEDANJE DRŽAVNEGA ZBORA.

— **Avstrijski državni zbor,** ki se zopet snide v torek, 27. februarja, bo imel rešiti državni proračun, obrambeno predlogo, davčno predlogo in italijansko fakultetno vprašanje. Tako predloga davčne reforme kakor tudi obrambna predloga so potrebne precejšnjega zboljšanja.

GROF AEHRENTHAL.

— **Inomost, 3. febr.** Grof Aehrenthal se preseli, ako se njegovo stanje kaj izboljša, v vilo Gries pri Bolcanu (Bozen), kjer misli delj časa bivat.

DR. BRAF BOLAN.

— **Praga, 3. februarja.** Glasom poročila »Česke Slovo« je poljedelski minister dr. Braf zopet obol in že cel teden ni-kočar ne sprejema.

SPOMENIKI V PRAGI.

— **Praga, 3. februarja.** Tu se tekom tega leta odkrijejo trije spomeniki, in sicer 1. julija ob priliki vsesokolskega kongresa Palackýjev na istoimenskem trgu; na Vac-lavskem trgu na Vaclavov, ki ga je izvršil profesor Myslbek. Tretji spomenik je pes-nika Macha.

PRESTOLONASLEDNIK ZA AVSTRIJSKO-RUSKI SPORAZUM.

— **Berolin, 2. februarja.** »Berliner Tagblatt« se z Dunaja poroča, da se je

Za otroke s šibkimi kostmi

Nebrojokrat dognano dejstvo je, da Scott-ova emulzija bolj kot katerokoli drugo sredstvo pripomore k temu, da se ojačijo otroške kosti, da se začno otroci ki se nočejo učiti stati in hoditi, že po kratki uporabi pristne Scottove emulzije postavljati po koncu, sami stati in v veselje svojih starišev tudi hoditi. Naj bi torej vsi stariši, katerih otroci vsled slabih kosti dobro ne napredujejo segli po

SCOTT-ovi EMULZIJ

ki je že nad 35 let vpeljana ter vživa svetovni sloves kot izborno sredstvo za ojačenje otrok. Pri nakupu naj se zahteva izrecno Scott-ovo emulzijo. Znamka »Scott« ki je že nad 35 let vpeljana, jamči za dobroto in učinek. 2693 Cena izvirni stekl. 2-50 K. — Dobi se v vseh lekarnah.

Matildin vrelec

najfinejša in najdragocenejša alkalična grenčica je najsigurnejše sredstvo ob pre-hudi tvoritvi kisline, pri obolenju sopil in prebavil, pri boleznih jeter in obistij.

— **Ta voda se da izborno mešati z vinom.** Glavni zastopnik za Kranjsko: Franc Schantel, Ljubljana, Franc Škanska ul. Zaloga v L. ljubljanskem skladišču Krisper-Tomažič, družba z o. z.

Priporočamo hitre drože (presgerm)

iz drožarne Josipa Košmerl, Ljubljana, Franciškanska ulica 8. Izborna hlago! Točna postrežba. Zahtevajte drože v prid »Slovenske Straže«.

Dr. Beer, fizik mesta Brna, je sporočal: „Zelo starim osebam, ki se imajo boriti z nerednim odvajanjem, nudi že vsakodnevna, skozi 8 dni trajajoča vpo-raba 3 žlice naravne Franc Jožef-ove grenčice zaželjeno trajno zboljšanje. 26

Zobna krema KALODONT

Usna voda

avstrijski prestolonaslednik, ki je bil v Berlinu, v svojih političnih pogovorih do- taknil tudi vprašanja zblizanja med Av- strijo in Rusijo. Avstrija in Rusija se mo- rata dogovoriti zlasti glede položaja na Balkanu. Med Albanci se dela propaganda za vstajo in se zatrjuje, da hočejo Albanci spomladi udariti, pa tudi Bolgarija in Sr- bija se pripravljati. Vsled tega se oboro- žuje tudi Rumunija in seveda predvsem Turčija. Prestolonaslednik je odnekaj za tesno prijateljstvo z Rusijo in tudi visoki vojaški krogi, ki mu stoje blizu, so za zvezo s carstvom.

CESAR VILJEM KOT POLITIČNI AGITATOR.

Vratislava, 3. februarja. Cesar Viljem je glasom »Volkswacht« berolin- skemu nadžupanu Kirschnerju, ko mu je pri zadnji dvorski slavnosti čestital k izvo- litvi Kaempfa v Berlinu, dejal sledeče: »Za gospoda Kaempfa se imate meni za- hvaliti. Jaz sem zanj pošteno agitiral, in sicer doli do mojega voznika.« (Kaempff je zmagal pri ožji volitvi s petimi glasovi proti socialnemu demokratu.)

NEMSKI DRŽAVNI ZBOR.

Berolin, 3. februarja. »Vossische Zeitung« poroča, da je gotovo, da bo cesar Viljem novi državni zbor sam otvoril.

IZ ČRNEGORE.

V Carigrad so došli trije višji črno- gorski častniki, ki so pobegli od svojih polkov.

Ugodna prilika!

Iz proste roke se proda na mirnem kraju ležeča, le 1/2 ure od srednjega mesta (in spadajoča se pod mesto) se nahajajoča novozidana

visoko pritlična hiša

z velikim vrtom in obsežnim dvoriščem na lepem solnčnem prostoru tik postaje elektr. cestne železnice. Pripravna tudi za kakšnega vpokojenca. Plačilni pogoji zelo ugodni. Naslov pove uprav- ništvo lista. 103

Hiša z velikim skladiščem

v neposredni bližini župne cerkve na lgu se proda pod ugodnimi pogoji. Povpraša naj se v Hranilnici in poso- jilnici na lgu (župnišče). 85

Prodajalna

se daje v najem takoj v ldrji zaradi smrti znane trgovke gospe Antonije Makuc. Na razpolago so vsi spodnji prostori hiše št. 435; če najemnik želi, pogodi se lahko tudi za stanovanje. Pro- dajalna je vedno dobro uspevala, ker je na najlepšem kraju sredi mesta. Pogoji se zvedo pri posestniku A. Vondina v hiši. 332

Ženitvena ponudba.

Blagosrčen, trezen, inteligenten šta- jerski Slovenec, srednjih let, s par tisoč kron gotovine, se želi v svrhu ženitve seznaniti z značajno mladenko ali vdovo, s katero bi zamogel postati samostojen. Veselje ima do posestva ali gostilne.

Ponudbe sprejema uprava tega lista pod 337.

Perje za postelje in puh

3317 priporoča po najnižjih cenah 52-1 F. HITI pred Skofijo 20. Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Mehka drva za kurjavo

na kub. meter, radi pomanjkanja pro- stora po jako znižani ceni. Odjemalci velikih množin popust. V. Scagnetti, parna žaga, Cesta na Rudolfovo želez- nico 16 (za drž. kolodvorom). 222

Laurin & Klement

Model 'S' 12/14 HP ki jim dajejo prednost odlični krogi. Model 'K' 28/32 HP najboljše za turne vožnje. izborni za vožnjo navkreber.

Laurin & Klement

delniška družba Mlada Boleslava 319

Zahvala.

Za vsestransko izkazano sočutje povodom prebriske izgube naše nad vse ljubljene dobre matere, oziroma stare matere in tete, gospe

Alojzije Tonich, roj. Dolničar

trgovke, gostilničarke in posestulce

izrekamo tem potom našo iskreno zahvalo, dalje vsem darovalcem pre- krasnih vencev, posebno smo pa dolžni se zahvaliti »Narodni Cital- nici« v Sp. Šiški in gg. gostilničar- jem za krasen venec in udeležbo pri pogrebu kakor tudi vsem dru- gim, kateri so v tako obilnem šte- vilu spremili drago pokojnico k večnemu počitku.

Hvala iskrena! 341 V Sp. Šiški, 3. svečana 1912.

Žalujoči ostali.

Zahvala. 328

Za vsestransko izraženo sočutje povodom prebriske izgube nad vse ljubljene soproga, brata in očeta, gospoda

Josipa Hama

posestnika in mesarja

izrekamo tem potom našo iskreno zahvalo. Posebno se še zahvalju- jemo cenjeni »Mesarski zadrugi«, g. Polaku, rodbini Lampičevi ter bratom rankega za darovane krasne vence, g. dr. Starelu za obilne to- tolažljive obiske za časa bolezni, »Političnemu in prosvetnemu dru- štvu za Krakovo in Trnovo«, preč. duhovščini in sploh vsem, ki so spremljali rankega k zadnjemu po- čitku.

Ljubljana, 3. februarja 1912.

Žalujoča soproga Marija Ham.

Zahvala. 301

Za vsestransko izkazano sočutje povodom prebriske izgube naše nad vse ljubljene sestre, oziroma tete, gospodične

Franciške Oražem

c. kr. poštne oficijantke

se tem potom najiskrenejše zahva- ljujemo. Predvsem se zahvaljujemo prečastiti duhovščini šentpeterski za tolažbo v času bolezni, prečast. g. dekanu Ribarju, čast. sestram kar- meličankam, gg. dr. Pogačnikovi in Globočnikovi, g. nadoskrbniku Her- šiču, g. nadpoštarju Modicu, rodbi- nam Drakulič in Narbershuber za izkazano sočutje in prekrasne vence, ter vsem, ki so jo spremili k zad- njemu počitku.

Iskrena hvala!

Selo pri Ljubljani, 30. jan. 1912.

Žalujoči ostali.

344

Globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prezalostno vest, da je naša iskreno ljubljena, nepozabna soproga, mati, stara mati, teta, tašča, gospa

Marija Serše

danes zjutraj, dne 2. februarja v 64. letu svoje starosti, previdena s sv. zakramenti mirno v Gospodu za- spala.

Pogreb predrage nam nepozabne soproge in mamiče bode v nedeljo dne 4. februarja ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Poljanska cesta 47, na pokopališče k sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo brala v župni cerkvi Sv. Petra.

Blago ranjko priporočamo vsem v pobožno molitev in blag spomin.

Ljubljana, 2. februarja 1912.

Globoko žalujoči ostali.

Krepkega vajenca

sprejme takoj 263

Ignac Cedlinik, mizarski mojster

Guncelje št. 6, v. St. Vid nad Ljubljano.

Registrirni blagajni

s 6 predali popolnoma novastipkami do 900 K

z uro in dnevnikom, pripravi za večje trgo- govine ali kmetijska društva se zaradi opu- stitve trgovine prodasta dve taki blagajni, ali pa tudi zamenjata za eno manjšo. Kje, pove upravnistvo tega lista proti priloženi dopis- nici za odgovor. 338

Parni stroj, žaga na več klinov in cirkularna žaga

se takoj proda. Kje, pove uprava pod št. 335.

Izučena 280 3

kuharica

išče službe v mestu ali na deželi v dobri in po- šteni hiši; vajena gospodinjstva in kmetijstva, stara 32 let. Plača po dogovoru. Naslov pove iz prijaz- nosti upravnistvo »Slovenca« pod št. 280.

STANOVANJE

išče za termin maj umirovljeni uradnik s soprogo, 3 manjše sobe, ali 2 sobi s kabi- netom in pritliklinami. Naslove sprejema uprava. 295

Iz proste roke se proda

enonadstropna hiša

s 6 sobami, 2 kuhinjama, kletjo, dr- varnico in vrtom, vse v dobrem stanu. Natančneje se poizve pri lastniku L. PLANINA, dežnikarju, Škofja Loka, Gorenjsko. 334

POSESTVO

na prodaj v ljublj. okolici in sicer: hiša, hlev, njiva, gozdi, se proda. Cena jako nizka. Ponudbe na upravo »Slo- venca« pod 343. 343

Glace rokavice

za dame po K 1-70, za gospode po K 1-80 ter vse vrste drugih rokavic, do- bro blago, dobavlja po nizki ceni J. Emmer, rokavičar, Praga, II., Jung- manova 11. 2930

Dva dobro izurjena mizarska pomočnika in enega učenca

sprejme takoj v trajno delo Matej Gogala, mizarski mojster na Bledu. 312

Pomočnika in učenca

od 14.—16. let za kolarsko obrt sprejme Ivan Čemažar, Stara Loka 81, p. škofo- loka, Gorenjsko. 326

Dve mali stanovanji

se oddasta za majev termin, mirnima strankama, vsaki po eno sobo, kuhinjo, shrambo in klet. Naslov: Stara pot 9, nasproti remize. 331

Naznanilo in priporočilo.

Slavnemu p. n. občinstvu v Ljubljani in okolici, posebno pa vsem cenjenim odjemalcem si usojam najljubše javiti, da bom po smrti svojega soproga nespremenjeno nadalje vodila

mesarsko obrt v Šolskem drevoredu

ter se priporočam, da se v bodoče i meni ohrani vsestransko zaupanje, kakoršno je užival moj blagopokojni soprogo.

MARIJA HAM, mesarija

Trnovski pristan 24.

Najcenejše in najbolj učinkujoče odvajalno sredstvo!

Filipa NEUSTEINA

poslajene odvajalne kroglice

(Neustelneve Elizabetne kroglice)

Pred vsemi drugimi podobnimi izdelki imajo prednost te kroglice, proste vsakih škodljivih primesi, uporabljajo se z največjim uspehom pri boleznih v spodnjem delu telesa, lahko odvajajoče, kri čisteče; nobeno zdravilno sredstvo ni ugodnejše in obenem povsem neškodljivo, da bi preprečilo

izvor premmogih bolezni. Radi po- slajene oblike jih radi uživajo otroci. Skatljica s 15 kroglicami stane 30 vin. ovoj z 8 skatljic, torej 120 kroglic, stane le 2 K. Če se pošlje napraj K 2-45, se pošlje franko 1 ovoj.

Svarilo! Nujno se svari pred po- naravanji. Zahtevajo: Filipa Neustelne, »odvajalne kroglice«. Tiskane le, če nosi vsaka skatljica in navodilo nabo zakonito varstveno znamko v rdečo-črnem tisku »Ev. Leopold« in podpis »Filip Neusteln, Apoteke«. Naše trgovsko sodniško zavarovane embalaže morajo imeti našo vrldko

Filipa Neustelne lekarna

»pri sv. Leopoldu«

— Dunaj, Plankengasse 6. —

Zaloge v Ljubljani: Rihard Sušnik, lekarnar, 3301 in v več drugih lekarnah.

Lepa prilika!

Ob cesti, ki vodi skozi Tuhinjsko do- lino, eno uro od Kamnika, se daje v najem radi mladoletnih otrok, čedno in zelo poslopje, posebno prostorno za usnjarsko obrt, za katero se dobi tudi vsa priprava. Hiša ima gostilniško koncesijo ter je printerna tudi za vsako drugo obrt ali trgovino. Poleg hiše je lep sadni vrt in se na željo prevzame lahko tudi polje in travniki. Pogodba se sklene lahko za več let. Več o tem se poizve pri Jan. Kadivcu v Vrhpolju, p. Kamnik. 330

Odvetniška pisarna dr. Frana Brncić-a in dr. Mateja Pretner-ja v Trstu ulica Nuova št. 13/III sprejme izurjenega

stenografa - strojepisca

veščega nemškega jezika. Nastop službe takoj. Pogodoba po dogovoru. 323 3

Semenj v Zagorju ob Savi

dne 9. svečana 1912

se bode redno vršil.

Županstvo Zagorje ob Savi.

Vam manjka

če kašljate, ste hripavi, nahodni, če imate oslovski kašelj, itd., v dosego zdravja samo preizkušeno, zdravniško priporočeno in dobro dišeče sredstvo

Thymomel Scillae.

Izdelovanje in glavna zaloga v 7

B. FRAGNER-ja lekarni

c. in kr. dvor. dobavitelj Praga III., št. 203.

Prosimo, vprašajte svojega zdravnika!

1 steklenica K 2-20. Po pošti franko proti naprej pošiljavi K 2-90. 3 steklenice proti naprej pošiljavi 7 K. 10 steklenic proti naprej pošiljavi 20 K.

Pozor na ime sredstva, izdelova- telja in varstveno znamko.

- Dobiva se v vseh lekarnah - V Ljubljani: Rihard Sušnik, dr. G. Piccoli, Jos. Cizmař.

Deželni zbor kranjski.

Seja dne 1. februarja 1912.
(Konec.)

Kmetijski kemični preizkuševalni zavod.

Povše kot poročevalec kmetijskega odseka o tej zadevi poroča:

Dežela Kranjska prevzame kmetijsko-kemično preizkuševališče za Kranjsko v Ljubljani za deželni zavod, če zagotove deželi Kranjski država, trgovska in obrtniška zbornica in mestna občina Ljubljana svoje doslej plačevane, oziroma zagotovljene prispevke v zneskih, ki bodo večjim stroškom primerno večji, in če se pri prevzetju preizkuševališča izroči v last deželnega zavoda vse njegovo imetje — z inventarjem vred — brez kake kompenzacije. — Ob ugodnem uspehu pogajanja se deželni odbor pooblašča, da izvede potrebne priprave v prevzetje kmetijsko-kemičnega preizkuševališča za Kranjsko v Ljubljani za deželni zavod, izdela potrebni statut in pristojbino tarifo in na tej podlagi zadobi zavodu priznanje za posebno preiskovališče živil po smislu § 25. zakona o živilih. — Deželni odbor se pooblašča, da potem, ko bo preizkuševališče priznано za posebno preiskovališče živil in ko bosta c. kr. poljedelsko ministrstvo in c. kr. ministrstvo za notranje stvari pritrdili imenovanju sedanjega voditelja preizkuševališča za ravnatelja zavoda s pravno veljavnostjo od dne prevzetja preizkuševališča za deželni zavod, uvrsti med deželne uradnike, in sicer: ravnatelja s prejemki 2. plačilne stopnje V. plačilnega razreda in s pravico do pomaknitve v IV. in III. plačilni razred po določilih sklepa deželnega zbora z dne 16. januarja 1909. leta, asistenta s prejemki 3. plačilne stopnje VII. plačilnega razreda in s pravico do pomaknitve v VI. plačilni razred po določilih pod a) navedenega sklepa deželnega zbora, laboranta s prejemki 5. plačilne stopnje služabniškega osebja in s pravico do pomaknitve v višje plačilne stopnje po določilih prej navedenega sklepa deželnega zbora.

Pri glasovanju se predlog odseka sprejme.

Lovski zakon.

Poročevalec Hladnik izjavi: Ker je danes od desne strani (grof Margheri) prišel predlog, da se lovski zakon zopet amendira, predlaga poročevalec, da se ta točka za danes od dnevnega reda odloži, gre zopet v odsek, ki naj potem zopet poroča.

Se sprejme.

Manjše stvari.

Povše kot poročevalec upravnega odseka v zadevi glede ustanovitve mesta deželnega zemljemerca predlaga: Za opravljanje geodetičnih del pri deželnih zgradbah se ustanovi mesto zemljemerca. — Deželni odbor se pooblašča, da to mesto razpiše in odda s prejemki V., VI. ali VII. čin. razreda deželnih uradnikov.

Se sprejme.

Povše kot poročevalec upravnega odseka predlaga glede peticije občine Mengeš za uvrstitev dež. ceste Mengeš — Rodica med okrajne ceste sledeče: Peticija se izroči deželnemu odboru v rešitev.

Se sprejme.

Povše kot poročevalec upravnega odseka predlaga glede peticije občine Mengeš za uvrstitev dež. ceste Mengeš — Rodica med okrajne ceste sledeče: Peticija se izroči deželnemu odboru v rešitev.

Se sprejme.

Povše kot poročevalec upravnega odseka predlaga glede peticije občine Mengeš za uvrstitev dež. ceste Mengeš — Rodica med okrajne ceste sledeče: Peticija se izroči deželnemu odboru v rešitev.

Se sprejme.

Povše kot poročevalec upravnega odseka predlaga glede peticije občine Mengeš za uvrstitev dež. ceste Mengeš — Rodica med okrajne ceste sledeče: Peticija se izroči deželnemu odboru v rešitev.

Se sprejme.

Povše kot poročevalec upravnega odseka predlaga glede peticije občine Mengeš za uvrstitev dež. ceste Mengeš — Rodica med okrajne ceste sledeče: Peticija se izroči deželnemu odboru v rešitev.

Se sprejme.

Povše kot poročevalec upravnega odseka predlaga glede peticije občine Mengeš za uvrstitev dež. ceste Mengeš — Rodica med okrajne ceste sledeče: Peticija se izroči deželnemu odboru v rešitev.

Se sprejme.

Povše kot poročevalec upravnega odseka predlaga glede peticije občine Mengeš za uvrstitev dež. ceste Mengeš — Rodica med okrajne ceste sledeče: Peticija se izroči deželnemu odboru v rešitev.

Se sprejme.

Povše kot poročevalec upravnega odseka predlaga glede peticije občine Mengeš za uvrstitev dež. ceste Mengeš — Rodica med okrajne ceste sledeče: Peticija se izroči deželnemu odboru v rešitev.

Se sprejme.

Povše kot poročevalec upravnega odseka predlaga glede peticije občine Mengeš za uvrstitev dež. ceste Mengeš — Rodica med okrajne ceste sledeče: Peticija se izroči deželnemu odboru v rešitev.

Se sprejme.

Povše kot poročevalec upravnega odseka predlaga glede peticije občine Mengeš za uvrstitev dež. ceste Mengeš — Rodica med okrajne ceste sledeče: Peticija se izroči deželnemu odboru v rešitev.

Se sprejme.

Povše kot poročevalec upravnega odseka predlaga glede peticije občine Mengeš za uvrstitev dež. ceste Mengeš — Rodica med okrajne ceste sledeče: Peticija se izroči deželnemu odboru v rešitev.

Se sprejme.

Se sprejme.

Piber kot poročevalec upravnega odseka predlaga glede peticije občine Gorje, da se nekatere občinske ceste uvrste med okrajne, sledeče: Prošnja županstva Gorje se izroči deželnemu odboru.

Se sprejme.

Piber kot poročevalec upravnega odseka predlaga glede nekaterih preuredb v deželni prisilni delavnici, sledeče: Deželni zbor naj v svojem poročilu označene preuredbe v deželni prisilni delavnici izvrši ter stroške v največjem znesku 20.000 K v ta namen uporabi.

Se sprejme.

Poročevalec poroča o izpremembah v prisilni delavnici (o kateri je »Slovenec« že obširno poročal), ki se tičejo zlasti takozvanih »korigendov«, ki se zdaj imenujejo »gojenci«. Gojenci so se popolnoma ločili od odraslih, izboljšala hrana itd. itd. Treba bo pa še več narediti.

Dr. Krek predlaga, naj se deželni odbor pooblašča.

Referent se prilagodi.

Predlog se sprejme.

Različne prošnje.

Glede prošnje čebelarstva društva za podporo predlaga finančni odsek, naj se odstopi deželnemu odboru v primerno uvaževanje, obenem mu pa naroči, naj v dogovoru z deželno vlado ukrene primerna določila v varstvo čebelarstva glede na nevarnosti od trgovcev z medom in industrijskih podjetij.

Se sprejme.

Glede prošnje c. kr. pletarske šole v Radovljici za podporo predlaga finančni odsek, da se odstopi deželnemu odboru v rešitev.

Se sprejme.

Glede prošnje zdravstvenega zastopa v Novem mestu za prispevek k poplačilu obresti v znesku 5400 kron in zvišanju prispevka k plači primarija na 3000 K predlaga finančni odsek, da se odkloni.

Poročevalec graja splošno način, kako se semtertja na deželi ustanavljajo bolnice in potem začenja obremenjevati deželo. Poročevalec navaja, kako veliko je dežela zlasti za bolnico v Novem mestu že žrtvovala. Različni zdravstveni zastopi postopajo preveč lahkomisljeno.

Jarc predlaga resolucijo, naj deželni odbor sploh temeljito prouči vprašanje bolnic v Novem mestu, Krškem in Postojni glede njihove uprave.

Dr. Triller je proti predlogu odseka in predlaga, da se ženski bolnici znesek dovoli.

Dr. Lampe pravi, da se na vseh straneh naglašja, da je treba štediti, zato je proti predlogu dr. Trillerja.

Poročevalec odgovarja dr. Trillerju.

Dr. Trillerjev predlog se odkloni.

Odsekov predlog se sprejme.

Resolucija poslanca Jarca se z vsemi glasovi zbornice sprejme.

Glede prošnje zdravstvenega zastopa v Postojni za redno letno podporo predlaga finančni odsek, da se odkloni.

Se sprejme.

Deželni glavar sejo zaključil. Prihodnja seja v sredo, 7. februarja ob pol 10. dopoldne.

Ženini in neveste!

Poročne prstane

kakor tudi drugo zlatnino priporoča po nizki ceni

3800

Fr. P. Zajec, Ljubljana, Stari trg 9.

Posiljam cenike brezplačno.

3800

3800

3800

3800

3800

3800

3800

3800

3800

3800

3800

3800

3800

3800

3800

3800

3800

3800

3800

3800

3800

3800

Proč z britvijo!

Zakonito zavarovano.

Hygienično brijenje:

brez noža, brez aparata. — Treba samo namazati z milom, oprati in v 5 minut je brijenje brezhibno opravljeno. Ranjenje izključeno. — Nikake bolezni. Ne peče vas,

ko po britvi. — Naš izdelek »Messer weg« je zanjeno nesškodljiv, in ga stalno nadzoruje sodni kemik dr. G. B. Schöff v Berlinu. Edini oblastveno preizkušen brivski izdelek. Velika skatlja za ca. 50-kratno rabo proti vposlatvi K 350 ali po povzetju (50 v. več). Kompl. garnitura potrebecin K 1.

»Messer weg«-Vertrieb, Dunaj

II. Schöllerhofgasse 5 odd. Z.

Stevilna zdrav. priznanja. 1000 priznanih pisem. V inozemstvu z velikim uspehom že 3 leta uvedeno.

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

Millioni Kašeli

rabijo zoper kašelj

slastne

Kaiserjeve prsne karamele s tremi jelkami

6050 notarsko poverjenih izpričeval od zdravnikov in zasebnikov sajamejuje gotov uspeh. Izredne prijetni in slastni bonboni.

Zavoj 20 in 40 vinarjev. Ovojček 60 vinarjev.

Prodajajo jih v Ljubljani lekarna: Ubald pl. Trunko, Rihard Sušnik, Dr. G. Piccoli, Deželna lekarna, Mr. Ph. And. Bohine, Mr. Ph. Jos. Čizmar, Ant. Kano, drogerija; B. Cvančar, drogerija, Adria. — Lekarna na deželi; Daniel Pire, Idrija, J. Bergmann, Novomesto, G. Andrijašič, Novo Mesto, Jos. Hns, Vipava, Milana Vacha, Metlika, A. Roblek, Radovljica, Hinko Brilli, Litija, Karel Šavnik, Lekarna pri Sv. Trojici, Kranj, Fr. Haccarich, Postojna, Jos. Močnik, Kamnik, E. Burdych, Skofja Loka, Mr. H. Roblek, Tržič, Ph. Mr. E. Koželj, Jesenice, V. Arko, trgovec, Senožeče, Jos. Rudolf, drogerija, Litija, J. Kandušar, trgovec, Mengeš.

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

74

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršene vsakovrstne

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornametiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3314

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Anton Presker

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 14.

se priporoča št. občinstvu za mnogobrojen poset zlasti pa preč. duhovščini in izdelovanju vsakovrstne duhovniške obleke (talarjev itd.), iz trpežnega in solidnega blaga, po nizkih cenah. 311 52

Izprašan optik

Fr. P. Zajec Ljubljana, Stari trg 9

priporoča veliko zalogo očal, ščipalcev, toplomerjev, barometrov ter vse optične izdelke.

Očala in ščipalci po zdravniškem receptu.

Popravila se izvršujejo dobro in ceno.

Ceniki brezplačno. 971

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalec streh in klepar, vpeljalec strelodvodov ter instalater vodovodov

Ljubljana, Poljanska cesta 8.

Priporoča se slavnemu občinstvu za izvrševanje vsakovrstnih kleparskih del ter pokrivanje streh z angleškimi, francoskimi in tuzemskimi škrljem z

asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Matschek z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in poštnine prosto. 658

Najcenejše

dežnike in solnčnike

domaćega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu občinstvu in preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR, tovarna dežnikov, Ljubljana

Pred Skotijo št. 19.

Prešernova ulica št. 4.

6334 Popravila točno in ceno. 17

Sodi.

Več vrst sodov ima na prodaj **A. REPIČ**, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 2325 32

Izdelki solidni.

Zmerne cene.

◆ Zaloga pohištva in tapetniškega blaga ◆

Fr. Kapus, Ljubljana

Marije Terezije cesta št. 11.

Kolizej.

Velika izbira vsakovrstnega pohištva za spalne, jedilne in gosposke sobe. Divane, otomane, žimnice, modroce iz morske trave, zmednice na peresih, podobe, zrcala, otročje vozičke itd.

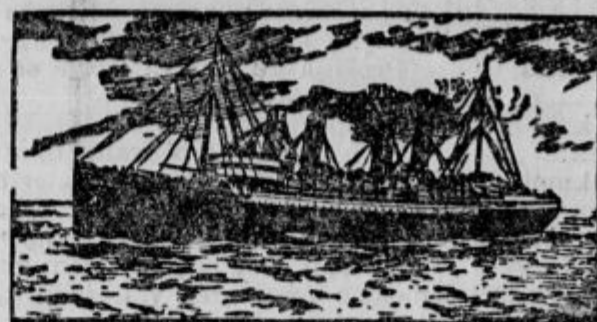
Sprejemajo se tudi opreme hotelov.

2924

Najcenejša vožnja v Ameriko.

AMERIKA

E. Kristan

oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna za

Ameriko

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

3143 52-1

3143 52-1

3143 52-1

3143 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. Vezanje poučujemo brezplačno

: Adlerjevi : pisalni stroji.

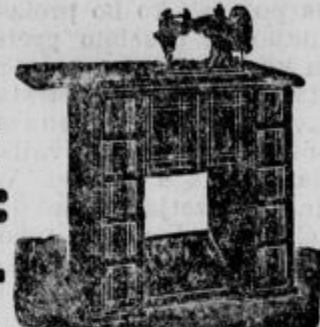
Ceniki zastoj in franko

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije: Dürkopp, Styria (Puch), Waffelrad.

Šivalni stroji

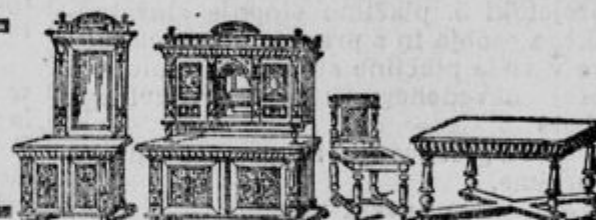
Ivan Dogan

mizarski mojster v Ljubljani

Dunajska cesta 19 (Medjatova hiša) :

priporoča svojo bogato

zalogo hišne opreme :

za spalne ter jedilne sobe in salone. Divane vsake vrste. Modroce, žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd. : :

Naročila se točno izvršujejo. :

Cenik s podobami zastoj in franko. 12

Najcenejša zaloga. :

Cene brez konkurence.

11

Največja in najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Av. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečistiti duhovščini v naročila na **štedilna ognjišča in peči**

preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Zupništem samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez Antwerpen v Boston.

je proga

rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Lapland“, „Finland“, „Kronland“, „Vaderland“, „Zeeland“, „Samland“, „Gothland“, „Marquette“, „Menominee“, „Maniton“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vlijudna postrežba in spalnice ponovem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani, Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri „Starem tiskarju“ 4000